

ALUTAGUSE

valla leht

nr 10 (93) november 2025

TASUTA

www.alutagusevald.ee

Iisaku rahvamaja 115

Merle Pikhoff
Iisaku rahvamaja juhataja

1910. aastal valminud Iisaku rahvamaja tähistas 31. oktoobril oma 115. sünnipäeva.

Päris auväärseks ikka on meie tore maja jõudnud. Ei ole küll vanim Eestis, see au kuulub 1887. aastal püsti pandud Kanepi rahvamajale, aga võtan julguse arvata, et meie maakonna pidevas kasutuses olev vanim rahvamaja on ta siiski. Vahel harva jääb ta meile küll kitsaks, aga on enamasti siiski piisava suurusega ja mis seal salata, mõnikord kipub ka suureks jääma. Igal juhul on ta paljudele väga armas ja kodune.

Ka meie sünnipäevapidu oli seekord lihtne ning kodune ja seda taotluslikult.

Saal sai rõõmsaid inimesi täis, kohal olid isetegevuslased ja teised rahvamaja sõbrad. Vestlusi vedas Kerli Dello, õhtut kaunistasid oma etteastetega rahvamaja kollektiivid ning suurepärase meeleolumuusikud Andres Vago ja Silver Sirp ning maitsvad suupisted oli lauale toonud Tagavälja talu.

Ja lihtsalt pean ära mainima, et meie lauljate, tantsijate nägudelt ei kadunud esinemise ajal naeratused korrakski ning seda oli ütle-mata ilus vaadata.

Siinkohal tahangi veel kord tänada meie isetegevuslasi ja nende juhendajaid, kes

nädalast nädalasse võtavad aja, et käia proovides ja näha vaeva, et laulud, tantsud ja näitemängud lavaküpsaks saada ja siis meid kõiki oma esinemisega rõõmustada. Jah, vahel teil nagu polegi isiklikku elu, sest ikka olete oodatud esinema ka sellistel pühadel, kus võib-olla tahaks meelsamini oma pereringis olla. Aga eks me oleme ka ju mingil moel üks suur pere või vähemalt kogukond, nii et soovin jätkuvat tegutsemistahet meile kõigile. Täna kohale-tulnud ja õnnitlejaid ning neid, kes ikka võtavad ette väikese mäkketõusu ja meie sündmuse külastavad ja kutsun edaspidi külla ka neid, kes seda teed ei ole seni liiga tihti käia võtnud. Elagu Iisaku rahvamaja!

Fotod: Aulis Pärmpuu

30. NOVEMBRIL KELL 16
MÄETAGUSE MÕISA ESIVÄLJAKUL

JÕULUKUU AVAMINE

Jõulutulede süütamine ja jõuluvalguse jagamine
 Erinevad etteasted

www.alutagusehuvikeskus.ee Alutaguse Huvikeskus

16:00
17:30 Mäetaguse Põhikooli JÕULULAAT

Lisainfo: huvikeskus@alutagusevald.ee või 3366963

VII VIRUMAA 30.11-7.12
MUUSIKA
Festival 2025

SAXISSIMA

Saksafonivariatsioonid

ADVENTIKONSERT

Rene Laur
 Emily Urla
 Lauri Sepp
 Tanel Koho

30.11 kl 14
Iisaku
Rahvamaja

Vaba sissepääs

4. aprillil 2026
IISAKU RAHVAMAJAS

LAULUVÕISTLUS

2026

VIISIRATAS

LAULURAHVAS!

On aeg valida välja laul ja hakata harjutama!

Registreerimise tähtaeg 06.01.2026
Registreerimine ja küsimused aadressil:
merle.pikhoff@alutagusevald.ee

Tunnustused

Ida päästkeskus tegi kokkuvõtteid ning mõned tunnustused tulid ka Alutaguse valda.

Logistiline tugi –
MÄETAGUSE VABATAHTLIK PÄÄSTEKOMANDO

Ei pruugi olla esiplaanil, kuid on „nähtamatu jõud“ – varustuse vedamisel, telkide püstitamisel, toitlustuse korraldamisel, ettevalmistustel üritusteks. Ilma temata ei toimuks midagi sujuvalt.

Kogukonna süda –
IISAKU VABATAHTLIK PÄÄSTEKOMANDO

Nad on oma kogukonnas asendamatud. Nende peale saab alati loota, olgu see siis valves, õppustel või igapäevaelus. Nende energia, hool ja kohalolek hoiavad kogukonda koos.

Ülevaade Alutaguse Vallavolikogu istungist

16.10.2025

Marin Grüning
Vallavolikogu sekretär

- Kinnitati revisjonikomisjoni kontrolli tulemused
- Anti ülevaade volikogu tööst aastatel 2021-2025
- Anti ülevaade valla kinnisasjadega toimunud tehingutest
- Anti ülevaade vallavalitsuse tegevustest aastatel 2021-2025

Volikogu istungi protokoll, vastuvõetud otsused ja määrused leitavad dokumendiregistrist:
https://adr.novian.ee/alutaguse_vald/
Volikogu istungi salvestis:
<https://www.youtube.com/watch?v=TqL8rl6r1Og>

Taotlusvoor

5.-16.01.2026

MTÜ Peipsi-Alutaguse Koostöökoda alustab Eesti maaelu arengukava

2023-2027 Leader meetme rakendamise raames projekti-taotluste vastuvõtmist meetmetele M1, M2 ja M3.

Meetmemahud:

- M1 (Ettevõtlus) - 242 000 €
- M2 (Turism) - 90 000 €
- M3 (Kogukonnad) - 145 000 €

Taotlusvoor on avatud 5.-16. jaanuar 2026 kella 12:00ni (taotlemine e-PRIA kaudu) ja esitatud projektitaotluste hindamistulemusi on oodata veebruaril lõpuks. Abikõlblik piirkond on Alutaguse vald ja Mustvee valla osana endiste Lohusuu ja Avinurme valdade geograafilised territooriumid.

Info ja kontakt: www.pakmtj.ee

Alutaguse Halduse uus kodulehekülg hõlbustab ettevõttega suhtlemist

Hannes Niinepuu
Alutaguse Haldus OÜ juhatause liige

Äsjavalminud uuel kodulehel on näitude teatamine muutunud täpsemaks. Klientide paremaks teenindamiseks oleme näitude teatamiseks sisse toonud viitenumbri, mille leiata oma igakuiselt arvelt. Viitenumber ei ole muutuv. Selle numbri abil seob süsteem kliendi ja raamatupidamise, vähendades võimalusi vigade tekkimiseks.

Meeldetuletuseks – vastavalt kliendilepingule palume edastada veemooturi ja kütteperioodil soojamooturi näit õigeaegselt, hiljemalt kuu viimaseks päevaks.

Kui mingil põhjusel pole võimalik fikseerida veemooturi näit, tuleb kliendil edastada eelnevate kuude tarbimise põhjal prognoosnäit.

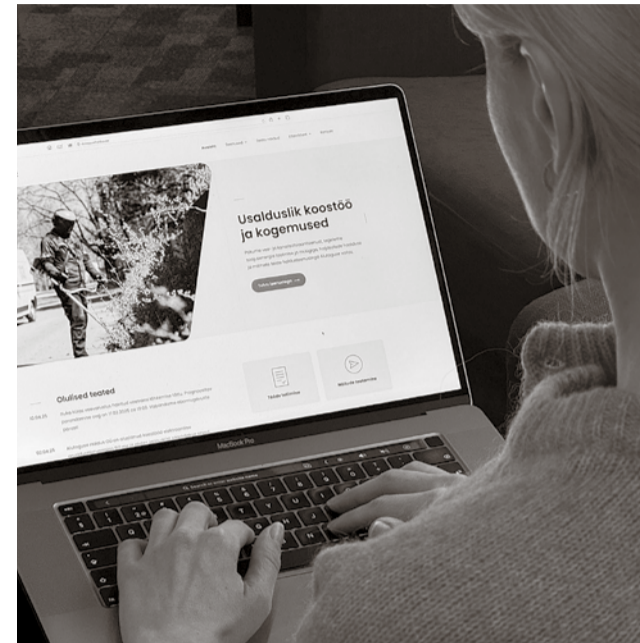
On põhjust ka meelde tuletada, et esitatud arve tuleb tasuda sellel märgitud kuupäevaks. Vastasel korral hakkab jooksma viivis.

Alutaguse Halduse teenuseportfell, koos erinevate teenuste hinnakirjadega on selgelt välja toodud.

Oleme välja toonud kõik vajalikud kontaktid, et saaksite meie töötajatega operatiivselt ühendust võtta ning teinud erinevate teenuste tellimise lihtsamaks.

Kodulehelt leiab teenuste hinnakirjad.

Samuti soovime klientidel tutvuda erinevate seaduste, määruste ja eeskirjadega, mis puudutavad vett, kanalisatsiooni, talihooldust, kalmistuid.

Vaid 23 protsenti Ida-Virumaa eelteismelistest jõuab perearsti juurde rutiinsesse tervisekontrolli

Tervisekassa

Tervisekassa andmetel jõuab 11–12-aastaste laste vanuserühmas perearstikeskuses toimuvasse kontrolli igal aastal vaid umbes iga neljas Ida-Virumaa laps, mistõttu võivad jääda märkamata mitmed murekohad eelteismeliste füüsilises ja vaimses tervises, hoiatavad perearstid.

Beebi- ja väikelapseas käivad vanemad lapsega tervisekontrollis aktiivselt, näiteks osales mullu 1-aastaste tervisekontrollis 98 protsenti maakonnas elavatest lastest. Lapse vanuse kasvades hakkab see näitaja aga langema, ulatudes eelteismeliste ehk 11–12-aastaste laste puhul kõigest 23 protsendini.

„11–12-aastastel lastel on algamas murdeale eelnev kiire kasvu periood, mil muutub nii keha kui meeleolu. Rutiinses kontrollis vaadatakse üle lapse tervislik seisund, alustades pikkuse, kaalu ja rühiga ning lõpetades silmanägemise, hingamiseldunde ja vererõhu kontrollimisega,“ kirjeldab perearst professor Marje Oona tervisekontrollide sisu.

„Tervisekontroll ei ole pelgalt tüütu kohustus või formaalsus, vaid võimalus märgata murekohti lapse kasvamises ja arengus. Näiteks teame Eesti kooliõpilaste tervisekäitumise uuringust, et iga viies 11–15-aastane noor on ülekaaluline. Liigne kehakaal on tõsine terviserisk ja kui sellega jääb lapseas tegelemata, on suur võimalus, et ülekaal jääb püsima ka täiskasvanueas ja siis on sellest vabaneda hoopis keerulisem.“

Marje Oona toob välja, et perearstikeskuses tehtav kontroll on hea võimalus ka lapsevanemale tulla perearsti või -õega arutama, kui miski lapse käitumises või harjumustes teeb muret, olgu selleks kasvõi söömisprobleemid, keerulised suhted eakaaslastega või raskused õppimisel. „Mitte ainult füüsilise, vaid ka vaimne tervis mängib tähtsat rolli meie laste heaolus,“ rõhutab perearst.

Kooliealiste laste tervisekontrollid toimuvad 1., 3., 7. ja 10. klassis õppeasutuses kohapeal ning neid viib läbi kooliõde, kuid 11–12-aastaste ja 15–16-aastaste noortega tuleb kontrolliks pöörduda perearstikeskusesse, mis on lapsevanematele sageli uudiseks.

Lapse eesootavast tervisekontrollist teavitamiseks on Tervisekassa alates suvest testinud 11–12-aastaste laste vanematele SMS-teavituste saatmist. „Septembris saadetud SMS-ide saajast iga kümnes lapsevanem käis lapsega kuu jooksul perearsti juures kontrollis, mis näitab seda, et selline meeldetuletus on lapsevanematele vajalik,“ ütleb Tervisekassa ennetusteenuse peaspetsialist Margit Savisaar. „Olenemata sellest, kas olete SMS-i teel kutse saanud või mitte, on kõik 11–12 ja 15–16 aasta vanuses lapsed oodatud perearstikeskusesse rutiinsesse kontrolli. Kuid oluline on teada, et perearstikeskusega peab ühendust võtma ja vastuvõtuks aja broneerima lapsevanem ise. Paneme südamele, et emad-isad leiaksid lapse tervise jaoks teiste kiirete tegemiste kõrvalt aja, et tervisekontrollis ära käia.“

Lapse rutiinne tervisekontroll perearstikeskuses on tasuta ja toimub vastavalt riiklikule lapse tervise jälgimise juhendile.

Lapse tervisekontrollide ajagraafik ja sisu: tervisekassa.ee/lapsetervis

Põllumajandus- ja metsandussektori ettevõtjad saavad PRIAst taotleda toetust uuenduslikele projektidele

Tiia Tamm-Suik
Põllumajanduse Registre ja
Informatsiooni Amet

12. novembril kell 15.00 algas PRIAs suur- ja väikeprojektide toetuse taotluste vastuvõtt. Taotlusi saab esitada 14. jaanuarini 2026. Toetus jaguneb suurprojektide toetuseks, mille eelarve on 6,4 miljonit, ja väikeprojektide toetuseks, mille eelarve on 3,5 miljonit eurot.

Mõlema toetuse sihiks on teadussirde ja tehnoloogilise arengu laialdasem kasutuselevõtt põllumajandus- ja metsandussektoris, et suurendada ressursitõhusust, kestlikku toidutootmist ning uute toodete ja teenuste väljatöötamist.

PRIA toetuse teenuse arendamise büroo teenusejuhi Kersti Pille sõnul said uuenduslike projektide jaoks varasemalt toetust taotleda vaid põllumajandustoodete tootmise ja töötlemisega tegelevad ettevõtjad. „Käimasoleval programmiperioodil on võimalused laienuvad. Nüüd saavad toetust taotleda kõik ettevõtjad, kelle omatoodetud või töödeldud toodete ja saaduste müügitulu aastas on vähemalt 20 000 eurot ning seejuures ei pea tulu olema põllumajanduslik. Ettevõtte peab toetuse taotlemiseks innovatsiooniprojekte ellu viima koostöös teadus- ja arendusasutuste või ülikoolidega ning seda tegema kindlaksmääratud tegevusaladel. Näiteks võib nüüd toetust taotleda tulla ka digiettevõtte, kui ta vastab teistele toetuse taotlemise tingimustele. Usun,

et toetus on abiks paljudele ettevõtetele, kes soovivad kiiresti arenevas maailmas säilitada konkurentsivõimet,“ lisab Kersti Pille.

Toetust saavad taotleda ettevõtjad, kelle innovatsiooniprojekti tegevused kuuluvad järgmistele tegevusaladele:

- üheaastaste põllukultuuride kasvatus;
- mitmeaastaste taimede kasvatus;
- taimede paljundamine;
- loomakasvatuse;
- segapõllumajandus;
- põllumajandust abistavad tegevusalad ja saagikoristusjärgsed tegevused;
- metsakasvatuse ja muud metsamajanduse tegevusalad;
- looduskaaduste, välja arvatud puit, varumine;

- toiduainete tootmine, välja arvatud kala, koorikloomade ja molluskite töötlemine ja säilitamine;
- joogitootmine.

Suurprojektide toetuse eesmärk on edendada laiapõhjalist koostööd, kaasates vähemalt kolm eraldiseisvat ettevõtjat või organisatsiooni, et arendada sektoriülest innovatsiooni ja tõsta ettevõtete konkurentsivõimet. Toetuse suurus on kuni 800 000 eurot ühe innovatsiooniprojekti kohta.

Väikeprojektide toetuse eesmärk on pakkuda paindlikumat ja sihipärasemat tuge üksikettevõtjatele või väiksematele koostöögruppidele, kes arendavad uuenduslike lahendusi väikemas mahus. Toetuse maksimaalne suurus on 350 000 eurot ühe innovatsiooniprojekti kohta.

PRIA teeb taotluse rahuldamise või rahuldamata jätmise otsuse hiljemalt 4. maiks 2026.

Kersti Pille soovib: „Toetuse huvilistele võib huvi pakkuda ka taskuhäälingu „Maaelu jutud“ saade, kus anti ülevaade, kellele ning milleks suur- ja väikeprojektide toetus on mõeldud ning kuidas seda taotleda. Saadet saab vaadata YouTube'i kanalilt. 11. novembril toimus ka toetuse infopäev, mille salvestus on lisatud PRIA kodulehele.“

Toetuste sisu ja taotlemise tingimuste kohta saab täpsemat infot meetme määrusest ja PRIA kodulehelt. Vajadusel saab abi küsida, helistades PRIA investeringutoetuste infotelefonil 737 7678 või kirjutades e-posti aadressil info@pria.ee.

Talvised piiriveekogud nõuavad tähelepanelikkust ja vastutustunnet

Rasmus Pärn ja Magnus Möttus
Piirkondlikud piirivalvurid

Talve saabudes kattuvad piiriveekogud jääga ning muutuvad taas populaarseks sihtkohaks kalameestele, loodusõpradele ja neile, kes otsivad vaikust ja rahu. Kuigi talvine loodus on lummas, võib jää petlik tugevus ja muutlik ilm tekitada ootamatuid ohte. Politsei- ja Piirivalveamet tuletab meelde, et piiriveekogudel liikudes tuleb olla ettevaatlik, järgida kehtivaid reegleid ning arvestada ilmastikuoludega.

PIIRIVEEKOGUDEL LIIKUMINE EELDAB TEADLIKKUST

Liikumine piiriäärsetel veekogudel on lubatud ainult vastavalt kehtivatele nõuetele. Talvistes oludes on piirijoone tähised eemaldatud, mistõttu võib orienteerumine olla keerulisem. Udu, lumesadu või hämarus võivad hägustada vaatevälja ja põhjustada tahtmatu piiriületuse. Näiteks Narva jõel ei tohi minna ajutisele kontrolljoonele lähemale kui 20 meetrit, Narva veehoidlas 50 meetrit ning Peipsi järvel 200 meetrit.

Enne jääle minekut on oluline tutvuda PPA kodulehega, kus jagatakse värskemaid infot jääolude ja liikumispiirangute kohta.

REGISTREERIMINE AITAB TAGADA OHUTUSE

Kõik piiriveekogudel liiklejad peavad oma mineku ja tagasituleku registreerima. See on lihtne, kuid väga oluline samm, mis aitab tagada iga inimese turvalisuse. Registreerimise kaudu on piirivalvel ülevaade, kes ja millal veekogul viibib, mis annab võimaluse tegutseda kiiresti, kui keegi peaks hätta sattuma. Selleks tuleb logida veebilehele www.piiriveekogu.ee ning saata sõnum numbrile +372 57000001. Kui minnakse veekogule, tuleb sõnumi sisuks kirjutada „Algus” või „A”, ning kaldale naastes „Lõpp” või „L”. Sama kord kehtib ka juhul, kui jääle minnakse mootorsõidukiga.

Registreerimine annab kindlustunde nii liiklejatele endile kui ka nende lähedastele ning muudab piirivalve töö efektiivsemaks.

OHUTUS ALGAB VARUSTUSEST JA ETTEVAATUSEST

Enne jääle minekut tuleb veenduda, et ilmastikuolud on sobivad ja jää kannab. Soovitatav on kanda ujuvaid riideid ja jäänaaskleid, mis võivad ootamatuse korral elu päästa. Mobiiltelefon tuleks hoida veekindlas ümbrises ja täislaetuna, et vajadusel oleks võimalik kiiresti abi kutsuda. Samuti soovitame teavitada lähedasi, millises piirkonnas viibite ja millal on plaan tagasi tulla.

Paadid ja muud veesõidukid, mis talveks kaldale jäetakse, tuleb korralikult lukustada ja kindlalt kinnitada. See välistab pahatahtliku kasutamise ning aitab vältida vargusi või kahjustusi.

KOGUKONDLIK KOOSTÖÖ HOIAB PIIRI TURVALISENA

Piirkondlikud piirivalvurid rõhutavad, et piiriveekogudel turvalisuse tagamine on ühine vastutus. Kohalikud elanikud tunnevad oma kodukohta kõige paremini ning nende tähelepanelikkus võib ennetada nii õnnetusi kui ka ebaseaduslikke tegevusi. Kui keegi märkab piirivõõndis või selle läheduses kahtlasi liikumisi, tundmatuid isikuid või muid olukordi, mis tunduvad ebatavalised, tuleks sellest teavitada.

Piirkonnas tegutsevad Rasmus Pärn ja Magnus Möttus on alati valmis küsimustele vastama ja vajalikku infot jagama. Rasmus Pärnaga saab ühendust telefonil 5788 0634 või e-posti aadressil rasmus.parn@politsei.ee. Magnus Möttusega saab ühendust telefonil 5191 9036 või kirjutades aadressil magnus.mottus@politsei.ee.

Piirivalve teeb head koostööd kohalike elanike ja omavalitsustega, osaledes vajadusel ka külade koosolekutel või aruteludel, et suurendada teadlikkust piirialadel liikumise eripäradest ja ohutusest.

PPA hakkab novembri keskel väljastama uue kujundusega ID-kaarte

Politsei- ja Piirivalveamet
Riigi Infosüsteemi Amet

Politsei- ja Piirivalveamet (PPA) hakkab novembri teisest poolest väljastama uusi ID-kaarte. Uuendused puudutavad nii kaardi välimust, kiipi kui ka selle tarkvara. Riigi Infosüsteemi Amet (RIA) sõnul võtab tehniline üleminek aega ning sellega seoses ei pruugi kõik uue ID-kaardi kasutamisega seotud e-teenused esimestel päevadel kohe täielikult toimida.

Novembri keskel vahetus PPA senine dokumentide tootmispartner, mistõttu saavad dokumentide uuendajad ja taotlejad edaspidi uue kujundusega ID-kaarte, elamisloakaarte, e-residendi digitaalseid isikutunnistusi ja diplomaatilisi isikutunnistusi.

PPA identiteedi ja staatuste büroo eksperdi Karoline Pödra sõnul on ID-kaardil värsked kujundus ning uuenenud turvaelemendid välja töötatud koostöös PPA ja väliste ekspertidega. „Oleme dokumentide loomisest lähtunud Eesti loodusest

inspireeritud turvaelementidest, millest osad on nähtavad palja silmaga ja teised erinevate abivahenditega. Teraselt silmitsedes leiab kaardilt Eestit iseloomustavaid lauseid ja sümboliteid,” kirjeldas Pöder.

Uue ID-kaardi kättesaamise järel tuleb arvestada ühe olulise muudatusega. Kui varem sai inimene dokumendi kättesaamise järel kohe anda digiallkirja, siis uue ID-kaardi puhul tuleb pärast selle kättesaamist teha ühekordne samm ja muuta ära PIN2-kood. Alles pärast PIN2 muutmist on võimalik ID-kaarti digiallkirjastamiseks kasutada.

Igale inimesele väljastatakse PPA teeninduses või Selveri kaupluses turvakoodide ümbrik, milles on 5-kohaline PIN2-kood. Seda koodi saab muuta ID-tarkvaras. Täpsemad juhised ja rohkem infot, kuidas koodi muuta leiab aadressilt www.id.ee.

RIA elektroonilise identiteedi osakonna ekspert Silvia Lips selgitas, et ID-tarkvara uus versioon jõuab avalikkuseni novembri alguses. „Uute ID-kaartide kasutuselevõtuks on vajalik, et kõik e-teenuseid pakkuvad organisatsioonid ja ettevõtted ajakohastaksid oma süsteemid enne

uute kaartide väljastamise algust. Kui tarkvara ja liidesed ei ole õigeaegselt uuendatud, ei pruugi uute ID-kaartidega autentimine, allkirjastamine ega ka kliendikaardi funktsioon esimestel päevadel toimida,” rääkis Lips.

Kõik seni väljastatud dokumendid kehtivad oma kehtivusaja lõpuni ning uute dokumentide taotlemine ja kättesaamine jätkub samamoodi nagu seni. Uue ID-kaardi elektrooniliseks kasutamiseks tuleb arvutisse või nutiseadmesse paigaldada uusim ID-tarkvara versioon, mida saab uuendada või alla laadida lehelt www.id.ee.

PPA sõlmis 2024. aasta kevadel dokumentide tootmiseks lepingu uute koostööpartneritega. Selle aasta novembri keskpaigast hakkavad dokumente tootma Soome ettevõtte Thales DIS Finland Oy ja Belgia ettevõtte Zetes SA. Thales vastutab dokumentide tootmise ja isikustamise eest ning Zetes pakub sertifitseerimis- ja usaldusteenuseid. Kaheksaks aastaks sõlmitud lepingute eeldatav maksumus on kokku 54 miljonit eurot.

Tele2 sulgeb novembris lõplikult oma 3G võrgu

Tele2 on jõudnud aasta alguses alustatud 3G võrgu sulgemisega lõpusirgele – novembris pannakse võrk kinni Ida- ja Lääne-Virumaal ning Kesk- ja Kagu-Eestis. Võrgu sulgemisest vabanevat sagedusressursi kasutatakse 4G ja 5G võrkude arendamiseks.

Tele2 tehnoloogiadirektor Tanel Sarri sõnul parandab 3G võrgu sulgemine klientide kasutajakogemust, sest sellele sagedusvahemikule laiendatakse 4G ja 5G võrke ning see võimaldab pakkuda kvaliteetsemat kõne- ja andmesidet.

„Meie eesmärgiks on alati olnud oma klientidele parima teenuse pakkumine ja kasutame selleks oma võrgus uusimat Nokia tehnoloogiat. Ajale jalgu jäänud 3G võrgust loobumine on oluline ning asjade loomulik käik, sest see loob ruumi uue põlvkonna mobiilivõrgu arenguks,” märkis Sarri.

Sarri selgitas, et muudatus mõjutab ainult kliente, kelle seadmed toimivad vaid 3G võrgus.

Kui vanemate telefonidega saab kõnesid teha ka 2G võrgus, siis vanad netipulgad ja ruuterid tuleks välja vahetada. Tele2 on teadlikult klientidele muutustega kohanemiseks aega andnud, olles viimane operaator Eestis, kes oma 3G võrgu sulgeb.

Tele2 alustas 3G võrgu sulgemist veebruaris Rakverest, millele järgnesid Lääne-Eesti, Pärnumaa ja saared. Seejärel suleti 3G võrk Tallinnas ja Harjumaa, novembris jõutakse viimasesse faasi ehk võrk Ida- ja Lääne-Viru ning Kesk- ja Kagu-Eestisse. Aasta lõpuks jäävad Tele2 klientide kasutusse 2G, 4G ja 5G võrgud.

Kuidas 3G võrgu sulgemiseks valmistuda?

- Telefonid – tasuks valida VoLTE toega telefon ja veenduda, et see teenus on telefoni seadetes aktiveeritud. Esmase vihe VoLTE toe olemasolu kohta annab telefon ise – enamasti kuvab ekraanil, milline võrk parasjagu kasutusel on:

4G või 5G. Lisaks võiks sisse lülitada VoWiFi teenuse, mis võimaldab kõnesid teha üle WiFi võrgu, kui 4G pole kättesaadav.

- Netiseadmed – kõik viimase viie aasta jooksul soetatud ja praegu rendis või müügil olevad seadmed töötavad kindlasti edasi ka homme. Enam kui 10 aastat vanade seadmete puhul tuleks veenduda, et need toetavad vähemalt 4G võrku.

Äriklientidel tuleks üle vaadata ettevõtte seadme-park. Väikese andmemahuga seadmed (nt vee- ja elektrimõõdukid) töötavad suure tõenäosusega edasi ka 2G võrgus, aga uute seadmete soetamisel tasuks kindlasti valida vähemalt 4G-toega mudelid.

Lisaisainfo 3G võrgu sulgemise kohta: tele2.ee/3g-sulgemine.

EGA TALI TAEVA JÄÄ – kuidas peaks teomanik valmistuma talviseks lumetõrjeks?

Hannes Niinepuu
Alutaguse Haldus OÜ juhatuse liige

Lumetõrje tööd on olulised turvalisuse ja liikuvuse tagamiseks talvekuudel. Mõned soovitusused teomanikele, et lumetõrje oleks efektiivne ja sujuks probleemideta.

1. Tee ja teeäärte nähtavus

Tähistamine – veendu, et tee servad ja kraavid oleksid selgelt tähistatud, et lumetõrje masinad suudaksid neid ka pimedal ajal ja lumekihi all kindlalt leida.

2. Vaba teeäärne ala

Pööra tähelepanu kõikidele takistustele teeäärsetel aladel – ilupöösad, kivid, aiad, truubiotsad. Kas eemalda või tähista need nähtavalt, et masinad saaksid ilma takistusteta töötada.

3. Puude oksad

Veendu, et puude oks poleks vähemalt 4 meetri kõrgusel tee kohal ja vähemalt 1,5 meetri kaugusel tee servast kummaltki poolt, et lumetõrje masinatel oleks vaba liikumisruum.

Vastasel korral on lumetõrje teenuse pakkujal õigus keelduda lumetõrje teostamisest.

HOIAME ASJAD KORRAS!

DETAILPLANEERINGUD

Alutaguse Vallavalitsus teavitab, et Mäetaguse küla Saare kinnistu detailplaneeringu eskiislahenduse avalik väljapanek toimub 03.12.2025–02.01.2026 ning avaliku väljapaneku tulemuste avalik arutelu toimub 07.01.2026 algusega kell 15.00 Alutaguse Vallavalitsuse Mäetaguse teenuskeskuses (Pargi tn 5, Mäetaguse alevik).

Planeeringuala hõlmab elamumaa sihtotstarbega hoonestamata Saare maaüksust ning osaliselt sellega piirnevat Mäetaguse teed. Planeeringuala suurus on ca 1,3 ha.

Detailplaneeringu koostamise eesmärk on elamukruntide moodustamine ja ehitusõiguse määramine. Planeeringulahenduse kohaselt moodustatakse Saare maaüksusest neli elamumaa sihtotstarbega ja üks transpordimaa sihtotstarbega krunt. Elamukruntidele määratakse ehitusõigus elamute ja abihoonete ehitamiseks. Detailplaneeringuga tehakse ettepanek üldplaneeringu muutmiseks hajaasustuses asuva elamumaa katastriüksuse miinimumsuuruse vähendamiseks.

Planeeringumaterjalidega saab avaliku väljapaneku ajal tutvuda ka www.alutagusevald.ee/avalikud-valjapanekud. Avaliku väljapaneku jooksul on igal isikul õigus avaldada detailplaneeringu kohta arvamust.

Alutaguse Vallavalitsus teavitab Rannapungerja küla Vahtramäe-Kõrtsi, Kalmuse ja Kalmuste kinnistute detailplaneeringu eskiis avalikustamise tulemustest. Avalik väljapanek toimus 29.09–28.10.2025, mille jooksul esitasid Keskkonnaamet, Maa- ja Ruumiamet ja Muinsuskaitseamet ettepanekuid ja arvamusi. Avalik arutelu toimus 30.10.2025 Mäetaguse teenuskeskuses. Alutaguse Vallavalitsus võttis 14.11.2024 esitatud ettepanekute osas seisukohad, millega saab tutvuda valla veebilehel www.alutagusevald.ee/avalikud-valjapanekud. Planeeringus tehakse vajalikud muudatused.

Alutaguse Vallavalitsus teavitab lisaku aleviku Parkmetša kinnistu detailplaneeringu avalikustamise tulemustest. Avalik väljapanek toimus 29.09–28.10.2025, mille jooksul esitasid Maa- ja Ruumiamet, Terviseamet, Keskkonnaamet ja naaberkinnistute omanikud ettepanekuid ja arvamusi. Avalik arutelu toimus 30.10.2025 Mäetaguse teenuskeskuses. Alutaguse Vallavalitsus võttis 14.11.2024 esitatud ettepanekute osas seisukohad, millega saab tutvuda valla veebilehel www.alutagusevald.ee/avalikud-valjapanekud. Planeeringus tehakse vajalikud muudatused.

EV 100 puhul rajatud Tamsalu 100 tamme park on eriti kaunis sügisel ja ilusa ilmaga.

Fotod Ene Raudar

Illuka rahva sõit Järvamaale

Helve Hallik

17. oktoobril toimus Illuka koguduse ja ka kohaliku rahva ekskursioon Kesk-Eestisse. Ilmaga meil tõeliselt vedas, sest kogu päeva tundsi sügise kuldset puudutust.

Alustasime Lääne-Virumaalt ja esimene peatuskoht oli Pajustis, kus asub Eesti Porselani tehasepood. Seal oli valik suur ja meelepäraste hindadega ja peaaegu igaüks leidis midagi kaasaostmiseks, kaugel need jõuludki enam.

Järgmisena jalutasime juba Tamsalu 100 tamme pargis ja lugesime iga puud ümbritsevasse sõõri tahutud tuntud vanasõnu. Pargi keskmes asuva Kukulossi varemetes on hariv püsinäitus, kus saab näha, kui palju erinevates värvitoonides paekivi liike on olemas.

Tamsalust võtsime suuna Väike-Maarjasse, et külastada sealset kirikut ning kus meid juba oodati. Kiriku organist tegi ladusa ülevaate hoone ajaloo ja saime ka kuulda, kuidas kõlab selle pühakoja orel. Aega lõunapausiks võtsime juba Järvamaal, Amblas asuvas Kirsimari söögitoas. Kohe sealsamas kõrval

asub ka Ambla kirik ja kalmistu, millega samuti tutvust tegime.

Sealt aga siirdusime juba Jänedale, kus asub mõis ja mõisahooned Urmas Sisaski poolt sisse seatud tähetorn. Seal hoiab oma isa muusikalist pärandit elus ja tutvustab huvilistele tema tütar Tiiu Sisask. Suur osa Urmas Sisaski loomingust on inspireeritud astronoomiast. Kontserdi viimase palana kõlas helilooja küllap kõige tuntum lugu „Kassiopeia“ – lihtne ja liigutav. Muusikapala ise sündis aastakümnete eest, mil Urmas oli alles 14-aastane ja nende kodus toimunud remondi tõttu oli pere tiibklaver õue tõstetud. Öine tähistavas inspireeris noormeest sedavõrd, et ühe ropsuga sündiski „Kassiopeia“. Võib arvata, et just sellest loost sai alguse Sisaski tähtkujudele pühendatud heliteoste sari „Tähistava tsükkel“. Osadel meist õnnestus kuulda ka oma tähtkujum nimelist klaveripala.

Veel kontserdist lummatuna asusime kodu suunas teele, kuid põikasime siiski läbi ka Järva-Jaani kinomuseumist, kus muheda jutuga eestvedaja Tuve Kärner ja elupõline kinomehaanik Vello Kolnes tutvustasid erinevate kümnendite kinotehnikat

Kinomuseumis on üles rivistatud kümnendite kaupa sajandi jagu erinevat filmitehnikat

ja kohe tulid meelde ka noorusajad, mil Kuremäe rahvamajas sai filme vaatamas käidud ja pärast veel kinoautolt priiküüti palutud.

Kinomuseumi ühed toredad eksponaadid on ka erinevate kümnendite kinotoolid ning külastuse lõpuks rändasime ajas tagasi vanalt kinolinalt ragiseva heliga „Oota sa!“ multifilmi vaadates. Nõnda oligi meie seekordse reisi programm auga täidetud ja tuli asuda koduteele.

Kõigi nägudelt peegeldus rahulolu sisukast päevast ja natuke sai juba ka uueks suveks plaanegi peetud. Suur tänu korraldajatele ning uut reiseisiklust ootama jäädes.

Laste luulekonkurss „Minu jõulusalm 2025“ kutsub osalema!

Apollo ja Eesti Rahvusraamatukogu kuulutavad kolmandat aastat järjest välja laste luulekonkurssi „Minu jõulusalm“. See annab lapsele jõuluõhtul võimaluse esitada luuletust, mille autoriks on ei keegi muu kui tema ise. Möödunud aastal laekus konkursile pea pool tuhat jõulusalmi!

Mitmed anonüümseks jääda soovinud päkapikud kinnitavad empiirilistele uuringutele tuginedes, et kui luuletus ise välja mõelda, kipuvad sõnadki paremini pähe jääma.

Veel on päkapikud erinevate vaatluste käigus täheldanud, et luuletuste loomine ja ettelugemine on lõbus nii salmimestri enda kui ka kogu pere, rühma või klassi jaoks. Praegusel ajal uurivad päkapikud ka teooriat, mille järgi moodub jõuluootus kiiremini, kui see luulevormi panna. Samas rõhutavad jõulumehhe abilised, et autoriks peaks olema laps ise, mitte tema vanem ega tehistaibu.

Edastame päkapikkude ühisavalduse:

*Sa ole enne jõule kraps
ja kirja pane luuleamps,
see olgu lühike või pikk,
peasi, et on jõululik!*

Konkursitööd saab esitada kuni 9. detsembrini kas paberil RaRa Solarise saatkonnas või veebi kaudu <https://bit.ly/Minu-jõulusalm-2025-vormi-taitmine>

Teadmiseks konkursil osalejale:

- Luuletuse pikkus pole piiratud, kuid iga laps saab konkursil osaleda ühe eestikeelse luuletusega.
- Luuletusi hinnatakse kolmes vanuseastmes: eelkooliealised, 7–9-aastased ja 10–12-aastased. Igas vanuseastmes autasustatakse silmapaistvamaid salmimestreid. Lisaks avaldatakse valik luuletustest korraldajate kanalites.
- Silmapaistvamad salmimestrid valib välja luulekonkurssi tunnustuskomisjon koosseisus: Karl Martin Sinijärv ja Margit Tammur Eesti Rahvusraamatukogust ning Annika Pilt Apollot. Oma subjektiivses arvamises keskenduvad nad konkursitöö omanäolisusele, sõnalilule, luulelisusele ja jõulutunde edasiandmise õnnestumisele.
- Jõulusalmi konkursi iga kategooria parim salmimester saab peapreemia. Lisaks vahvad kingid Apollolt. Oodata on ka eripreemiaid!
- Kui lapse jõululuuletusest sotsiaalmeediasse foto või video postitada, on osalejad oodanud ära märkima nii rahvusraamatukogu kui ka Apollo raamatud ja kasutama viidet #minujõulusalm.

Head fantaasiarendu!

Vanavanemate nädal Illuka lasteaias

Marelle Roos
lasteaija õpetaja

15.-19.09.2025 toimus Illuka Kooli lasteaias vanavanemate nädal. Koos lastega otsustati, et kutsume külla vanaemad ja vanaisad, kes teeksid koos lastega midagi põnevat või õpetaksid lastele mõne uue oskuse.

Vanaisa Karl õpetas metallidetektorit kasutama. Feliksi vanaisa Karl töötab Kaitseliidus. Tal on hobi otsida maa seest vanaaegseid metalliesemeid. Ta võttis lasteada kaasa metallidetektorit. Ta selgitas lastele, kuidas toimetada metallidetektoriga, näitas, kuidas ja mida otsida ning millised teadmised peavad metalliotsijal olema. Lapsed said teada, kes on arheoloog. Vanaisa Karl näitas lastele erinevaid esemeid, mida ta on leidnud – mündid, vanad söögiriistad.

Vanema Külli ja muffinid. Lasteada tuli külla Ruudi vanaema Külli, kes viis läbi lastega kokandustunni. Ta õpetas lastele, kuidas valmistada muffineid. Lapsed said teada ja ise järgi proovida, millistest koostisosadest neid tehakse, kuidas valmib taigen, kuidas muffini vorme taigena täita ja kuidas muffinid küpsevad. Valmis muffinid maitsesid imehästi.

Vanaema Malle õpetas lastele liikumismänge. Irise vanaema Malle mängis koos lastega erinevaid liikumismänge. Üle said korratud kõik ilmakaared, tantsiti, lauldi, mängiti reaktioonimänge ja matkiti erinevaid loomi.

Vanaema Ene õpetas valmistama võtmehoidjaid. Neljapäeval oli lasteaias külas Feliksi vanaema Ene. Vanaema Enel olid kaasas väikesed puukettad. Alustuseks andis ta kettaid lastele nuusutada, et lapsed püüaksid ära arvata, mis puust need on. Selgus, et kettad on lõigatud kadakapuust. Alustuseks said lapsed proovida kettast liivapaberiga lihvida. Seejärel jagas vanaema Ene lastele juba ettevalmistatud puukettad, millest valmistati koos omanäolised võtmehoidjad. Iga laps kujundas oma võtmehoidja just nii nagu talle meeldis. Kui võtmehoidjad valmis, said kiiremad meisterdajad mängida lõbusat osavusmängu topside ja pingpongipalliga.

Vanaisa Raivo aitas kappi remontida. Musirullide rühma lapsed olid juba ammu kurtnud, et mängukööginurga kapp on katki. Reedel tuli meile appi Franki ja Frederiku vanaisa Raivo, kes oli lahkelt nõus õpetama, kuidas kööginurga kapi terveks saab teha. Vanaisa Raivo tutvustas erinevaid tööriistu, näitas kuidas näevad välja nael ja kruvi ja kuidas trelliga töötada. Koos asutigi köögikappi remontima. Vanaisa juhendamisel toksisid lapsed haamriga naelu lauajuppidesse. Lõpuks saigi kapp korda. See polnud veel kõik. Vanaisa Raivo oli kohale tulnud väikese murutraktoriga. Ta lubas lastel traktoril istuda.

Lapsed kinkisid kõikidele lasteada külastanud vanavanematele tänutäheks medali ja raamatu, kuhu nad olid ise pildid joonistanud.

Vanaisa Raivo haamri kasutamist õpetamas.
Foto Svetlana Asper

Illuka lapsed arutlesid teemal „Minu unistuste vald“

Mari Markov
Illuka lasteaija õpetaja

16. oktoobril 2025 oli lasteaias külas Alutaguse valla haridus- ja noorsootööspetsialist Nelli Kuldmaa, kes arutles lastega, millises kodukohas (vallas) nad elada tahaksid.

Naerupallide ja Musirullide rühma lapsed arutlesid ja pakkusid ideid, kuidas valla elu ja ümbritsevat keskkonda arendada ja töid näiteid, mida vallas parandada oleks vaja. Näiteks Kuremäel ei ole perearsti ja kauplust, Illukal ujulat. Poisid pidasid väga tähtsaks autoremonditöökoja olemasolu. Tüdrukud pidasid oluliseks kauplusi ja iluteenuseid pakkuvaid asutusi. Hoonete paigutamisel arutleti, kuhu miski võiks sobida. Elumajade juurde lasteada, muud teinud asutused kaugemale. Ära ei unustatud ka vajalikke kohtadesse ülekäiguradasid.

Lapsed oskasid hästi planeerida asularuumi – ühistööna valmis vahva kollaaž, kus leidsid koha nii elumajade, lasteada, arstipunkti, kino, autoremonditöökoja, juuksuri, hamburgeri-kioski, kauplused, ujula, raamatukogu kui ka bussijaam.

Foto Anneli Bogens

Õppeaasta kogub tuure

Pille Nagel
Iisaku Kunstide Kooli direktor

Ammuks see koolialgus nüüd oligi. Ometi on Iisaku Kunstide Koolis lisaks tavapärasele igapäevasele õppetööle juba palju muud toredat aset leidnud. Avaaktusel saime tuttavaks uute õpilastega ja juhataksime kooliaasta sisse. 6. oktoobril tähistasime kunstide kooli 36. sünnipäeva perepeoga. Oleme ju siin kõik kokku üks kultuurihuviline pere. Peame tähtsaks kogukonnatunde hoidmist. Nimelt on kogukonda kuulumine üks oluline tegur selleks, et inimene tunneks end õnnelikuna. Õnneliku inimese kasvatamine peaks aga olema iga kooli ülim eesmärk.

Õpetajate ansambel 10 Loo Duo osales 5. oktoobril Rakvere Muusikakooli korraldatud XXII üleriigilisel õpetajate muusikapäeval „Parim õpetaja on mängiv õpetaja“. Nagu muusikapäeva pealkiri vihjab, on eeskujul parim viis õpetamiseks. Nii on meie koolis tavaks, et ka õpetajad endi oskusi näitavad.

Eeskujuga õpetamise koha pealt on jäänud silma üks rõõmustav tähelepanek. Kunstiõpetaja Kristiinal on nimelt märkimik, kuhu ta teeb iga päev ühe visandi. Ikka selleks, et kätt soojas hoida. Kunstialadega on see nõks, et vormis püsimiseks tuleks iga päev harjutada, ole sa siis muusik, kunstnik või tantsija. Nüüd on tema eeskujul ka mitmel kunstiõpilasel visandipäevik tekkinud, kuhu vabal ajal hea joonistada. Seda kommet jääb üle ainult kiita – mida rohkem harjutamist, seda rutem silm ja käsi koostööd tegema hakkavad.

Kunstiõpilased külastasid ERMis Olev Subbi näitust „Täiuse poole püüeldes“. Kuna oleme muutnud oma õppekava ja loobunud traditsioonilisest nõ kaustiku ja pliiatsiga kunstiajaloo õpetamisest, on näituste külastamisel eriti oluline roll. Nägime, et kunstiajalugu kipub olema komistuskiviks, mille tõttu kiputi õpinguid pooleli jätma. Tänapäeval tullakse ju kunstiklassi üsna varakult – põhiõppesse võtame õpilasi alates üldhariduskooli 3. klassist ja kunstiajalugu tuli tunniplaani juba kahe aasta pärast. Mitte kõik ei olnud selles vanuses valmis kunstiajalugu tavapärasel loenguvormis õppima. Kuigi leidsid ka neid, kellele väga meeldis. Nüüd

õpitakse meil kunstiajalugu integreerituna teistesse tundides – lavastatakse teoseid, otsitakse oma tööde jaoks inspiratsiooni tuntud kunstiteostest ja loomulikult külastatakse näitusi. Ju siis nii sobib paremini, õpilaskond on meil tubli ja püsiv. Näiteks eelmise õppeaasta jooksul väljalangemisi ei olnudki.

Kunstiklassil on vaatamiseks väljas kaks näitust. Alutaguse Hoolekeskuses on õpilastööde näitus eelmise õppeaasta teostest ning Iisaku rahvamajas Heimtalis valminud looduspraktika tööde näitus.

Õpetajad Meeli ja Kirill andsid oma õpilastega kontserdi Iisaku lasteaias, kus meid ootas sõbralik ning huviline publik. Esinemistele elati kaasa ning koos siilikese Milliga tehti ka ise muusikat. Esinemiskogemused on õpilaste arengule olulised. Püüame neid ikka pakkuda. Esinemine kasvatab julgust. Julgust läheb aga vaja mujalgi kui laval publiku ees üles astudes. Vana-Kreeka filosoof Thykidides on öelnud: „Õnne saladus on vabadus ja vabaduse saladus on julgus.“ Ja kooli ülesanne on kasvatada õnnelikke inimesi. Nii me oma panuse anname, et noored kasvaksid julgeteks, vabadeks ja õnnelikeks.

Illuka lasteaiapere matkapäev Pannjärvel

Tiina-Irina Jõesaar
lasteaija õpetaja

27. oktoobril veetsid Illuka lapsed toreda matkapäeva Pannjärvel.

Lapsed olid rõõmsad ja evelil, kui alustasime oma väikest, umbes ühe kilomeetri pikkust matka. Lisaks päris pikale jalutuskäigule kohtasime nii mõndagi põnevat. Saime teada, et need kõrged puud, mis meid ümbritsesid, on männid ning neil on hästi pikad okkad, aga väike käbi. Tundsime ära kuusepuud ja iga laps leidis endale meeldiva kuusekese. Saime teada, mis on samblik, sammal ning känd ja seda, et seentele meeldib sambla sees kasvada.

Leidsime ühe huvitava maja, kus pidi rebane elama. Seda ütles meile onu, kes seal läheduses tööd tegi. Aga põnevam oli veel see, et selle maja kõrval oli mänguväljak ning üks poollagunenud „nõiamaja“. Proovisime järele kõik mänguvahendid ja piilusime ka „nõiamaja“ sisse.

Pärast matka ootas meid lõbus aeg Pannjärve mänguväljakutel. Seal said lapsed kiikuda, ronida, turnida ja proovile panna oma osavuse ning vastupidavuse. Päev oli täis rõõmu, naeru ja liikumisrõõmu – täpselt nii, nagu üks sügisene matkapäev olema peab!

Teel korjasid lapsed looduslikku materjali – käbisid, lehti, oksid ja muud huvitavat, millest valmisid hiljem rühmas kaunid pildid. Laste loovus ja kujutlusvõime löid tõelisi kunstiteoseid!

Looduslikust materjalist kunstiteose loomine.

Foto Tiina-Irina Jõesaar

Foto Kunstide Kooli kogu

Kurtna noortekeskuse noored kirjutasid projekti „IDA-NOORTE SILD“

Helar Richard Ekstein
Projektijuht

25.–26. oktoobril võorustasid Kurtna noortekeskuse noored Narva-Jõesuu noori. Teguts oli juba tuttavatega, sest eelnevalt käidi külas just neil Narva-Jõesuus. Selleks, et kohtumine oleks võimalik, kirjutasid Kurtna noortekeskuse noored projekti ja said Idee-puhurist rahastuse. Sellega oli suur töö tehtud, kuid suurem töö oli veel ees – kõik tuli ka paberilt pärisellu viia. Ühiste koosolekute käigus jaotati ülesanded ja asuti tööle.

Projekti põhiteemasid oli mitu: noorte vaimne tervis, loodus- ja tehnoloogiavaldkondade teadmiste ning oskuste arendamine, rohepöörde ja keskkonnanahoiu võimalused kohalikul tasandil ja muidugi ka kultuuridevaheline lõimimine ja keeleõpe (eestikeelsele õppele ülemineku toetamine).

Lõpuks oligi tähtis päev käes ja pikalt teelt tulijad said sooja vastuvõtu. Nimelt oli igauks valmistanud enda sõpruse siili, joonistades kastanimunale näo ja okkad. Pärast avasõnu mängiti ühiselt tutvumismänge ja jagati moodustatud gruppidele üks eluline olukord. Noortel tuli iseseisvalt jagada rollid ning mõelda välja, kuidas kõike lavastada. Ettevalmistatud lühisketsid kanti ka kõigile ette.

Kurtna noortekeskuse noored tutvustasid oma robootikaringi ja rääkisid enda sellealastest saavutustest. Demonstreeriti lego sumo ja mägironimise roboteid. Lennutati ka drooni, milles ka kõik soovijad said enda oskused

proovile panna. Vahepalaks oli eesti rahvustoit – kiluvõileivad ja kama. Algselt oli paljudele kama joomine vastumeelne, kuid kui uudishimust ja eakaaslaste sõbralikule survele alludes ikka prooviti, tuli kama proovitopsidesse aina juurde valada. Kõhud täis, suunduti Illuka Kooli spordisaali ja mängiti

kuulati ettekannet noorte hääle kuuldavaks muutmisest. Räägiti üldisest olukorrast, noortevolikogude rollist, noorte võimastusest ja paljust muust. Lõpetuseks pidid noored seinal olevale plakatile panema kirja oma mõttest teemal „Milline on meie ühine maailm 10 aasta pärast?“. Eelnevalt moodustatud

nooremana, kui on selleks lubatud piir. Öhtu ülejäänud osas mängiti seltskonnamänge ja algselt planeeritud filmiks ei jäänudki aega.

Hommikusöögi laua taha tuli saada ka need, kes magamiseks just palju aega ei olnud võtnud, sest ees ootas Alutaguse Tervisespordikeskuse külas-

toimused meditatsiooniringid, mille jooksul sai mõelda oma vaimsele tervisele ja aja maha võtta.

Tagasi jõudes viidi läbi „elevandi hambapasta“ katse. Kurtna noored seletasid külalistele lahti, mida nad kasutavad ja miks mingi protsess toimub. Esimesel katsel ei olnud tulemus nii efektiivne, põhjuseks oli asjaolu, et poes ei olnud saadaval piisavalt kanget vesinikperoksiidi lahust. Olukord lahendati aga kavalalt söögisoodaga ja reaktsioon hakkas tööle.

Järgnes loeng prügiprobleemist maailmas ja prügi sorteerimise koolitus. Koolituse käigus võeti ette ka noortekeskuses olevad prügikastid ja tuli välja, et mitmed asjad olid valesti sorteeritud. See oleks tähendanud seda, et terve sorteeritud prügi kott läheks olmeprügisse, aga õnneks said sel korral jäätmekärgi ümber sorteeritud ja seda ei juhtunud. Teadmiste kinnistamiseks mängisid noored Enefit AS prügimängu ja selle teemalist Kahooti. Parimad said premeeritud.

Märkamatu oli meie ühine aeg otsa saamas. Noored said mälestuseks tänukirja ja maiustused. Täideti ka tagasisideküsimustik, millest järeldus, et kohtumine jäi positiivselt meelde ja oli arendav. Enamus arvas, et soovib saadud teadmisi ja kogemusi ka teistega jagada. Ühiselt sõõdi veel maitsvat pitsakringlit ja laiali mindi teadmise, et oodatakse juba järgmisi kohtumisi ja teatepulk kohtumise korraldamiseks sai jälle Narva-Jõesuu noortele üle antud.

*„Elevandi hambapasta“ reaktsioon on lihtsate vahenditega läbiviidav, aga visuaalselt põnev reaktsioon, mille tulemusena tekib vaht, mis üritab pudelist välja tulla.

Foto Mirjam Vinkler

ühiselt sabade varastamist ja kinniseotud jalgadega teatevõistlust. Öhtust ei puudunud ka paljude lemmik- võrkpall.

Näljastena tagasi noortekeskusesse jõudes asuti kohe toitu valmistama. Enamus poisid võttisid enda peale grillimise ja teised hakkasid valmistama salateid. Ainsa ühise öhtu meeleolule andsid lisaväertuse ka isevalmistatud mullivahvlid koos masinajäätise ja marjadega. Energiavajadus rahuldatus, gruppides saadi enda ideid veel lihvida ja lõpuks jõudis igalt noorelt vähemalt üks mõte seinale. Soovitud muutused Ida-Virumaal ja kogu maailmas jõudsid plakatile ka visuaalsel kujul. Taheti rohkem parke, haiguste kadumist, odavamat, sõbralikumad ja sõdadevaba maailma, suuremat noorte kaasatust, rohkem noortele suunatud üritusi, tegevusi ja töövõimalusi. Avaldati soovi töötada toitlustusasutustes klienditeenindajana

tamine. Noored said discgolfi kettad ja neile viidi läbi koolitus, millele järgnes gruppidesse jaotamine ja rajale minek. Mängimine osutus üsna lõbusaks, sest tuli ette palju kentsakaid viskeid ja samas leidsid esimest korda mängijaid, kes tegid isegi kogunud mängijatele silmad ette. Osad kaugemalt tulijad tegid juba plaane, millal ja kus jätkumänge teha. Selgus, et ka Narva-Jõesuus on rajamisel värske discgolfigipark. Metsas radade vahel

nooremana, kui on selleks lubatud piir. Öhtu ülejäänud osas mängiti seltskonnamänge ja algselt planeeritud filmiks ei jäänudki aega. Hommikusöögi laua taha tuli saada ka need, kes magamiseks just palju aega ei olnud võtnud, sest ees ootas Alutaguse Tervisespordikeskuse külas-

Ida-Virumaal püstitatakse Eesti turismi rekordipaikade tähised

Kadri Jalonen
Ida-Viru turismikoordinaator

Sel sügisel valmib Ida-Virumaal eriline projekt, mille käigus paigaldatakse üle maakonna 19 rekorditähist ja 4 piiritähist. Just Ida-Virumaa on Eesti kõige rekorditerikkam piirkond – seda kinnitas Tartu Ülikooli 2020. aasta uuring, mille käigus kaardistati 34 looduslikku ja inimtekkelise päritoluga rekordipaika. Projekt muudab need paigad külastajatele hõlpsasti leitavaks, tähised saavad ka infosildid eesti ja inglise keeles. Rekordid ulatuvad Narva-Jõesuu pikimast kuurortrannast ja Vasknarva suurimatest hüdrotehnikatest kuni Aidu inimese rajatud olümpiamõõtetes sõudekanalini. <https://idaviru.ee/rekordpaigad/>

Lisaks rekorditähistele paigaldatakse maakonna piiridele neli Ida-Viru Seiklusmaa piiritähist, mis tervitavad Ida-Virumaale saabujaid Purtses, Rannapungerjal, Narvas ja Narva-Jõesuus.

„Kõik tähised on praeguseks paigaldatud, kuid tööd veel jätkuvad – lisatakse infosildid ja tehakse vajalikke viimistlusteid. Tegemist on ainulaadse projektiga, sest taoliseid tähiseid Eestis varem tehtud ei ole. Nii tähiste kujunduse, materjali kui ka paigaldusviiside leidmine oli omaette loominguline ja tehniline väljakutse. Kõik veel päris valmis ei ole – käib viimistlus ja täienduste tegemine –, kuid see ongi osa sellise uude projekti loomise protsessist,“ kommenteeris projektiga Kadri Jalonen, Ida-Viru Turismiklastri koordinaator.

Tähised valmisid koostöös Doomino Arhitektide, Geos-Nordic ja Terre Ehitusega.

Kevadel lisanduvad ka rekorditega seotud seiklusmängud, mis kutsuvad avastama maakonna eri paiku ja rääkima uhkusega oma kodukohast. Ida-Virumaa rekordid ei ole pelgalt arvud ja faktid – need on elamused, mis ootavad kogemist!

Tegu on kõigi Ida-Viru omavalitsuste ühisprojektiga, mida viiakse ellu läbi Ida-Viru turismiklastri ning kaasaahastatakse Maakondlike arengustrateegiate elluviimise toetusmeetmetest.

MAKSIM BOKOV

MAALINÄITUS

KUNI AASTA LÕPUNI

Maksim Bokov on Kohtla-Järve kunstnik, kes vaatamata õpitud tehnilisele erialale, avastas endas loominguilise poole ning soovis luua kujutavat kunsti.

1999. aastal astus ta Jõhvi kunstikooli täiskasvanute kursusele ning tänu just sealsetele õpetajatele omandas algteadmised ja kunstivõtted, mida kasutab oma loomingus tänaseni.

Kõik ta maailm valmivad eheda looduse keskel.

Ta ise ütleb: „Oigugi et ma kunstnikuna ikka veel õpin ja arenen, usun, et on palju avastamata kohti, mida pintslil ja värvidega jäädvustada ning vaatajatega jagada.“

Eestimaa rahvamajade nädal Alutaguse vallas

Kärolin Kivestu
Alutaguse Huvikeskuse juhataja

20.–26. oktoobrini toimus juba neljandat korda Eestimaa rahvamajade nädal, mille eesmärgiks oli tuua esile rahvamajade olulisust ja mitmekülgset rolli kogukonnas. Seekord kandis nädal teemat „Rahvamaja loeb!“, mis oli pühendatud ka Eesti raamatu aastale, kuid viitas ka laiemalt rahvamajade tähtsusele kogukondades.

Rahvamajad on kogukondade süda ja vaimne kodu, rahvamajad jutustavad ja loovad lugusid, hoiavad elus traditsioone. Selleaastane rahvamajade nädala teema kandis ka otsest sõnumit lugemise tähtsusest ning tõi esile rahvamajade ja raamatukogude ühise missiooni kultuurihariduse edendamisel.

Rahvamajade nädalast olid oodatud osa võtma kõik Eestimaa rahvamajad ning Alutaguse vallas võtsid mitmekülgse programmiga osa kõik kultuurikeskused.

Eestimaa rahvamajade nädal algas Alutaguse vallas 21. oktoobril lugemishamstri jututunniga Mäetaguse raamatukogus, kus lapsi ootas hamster Piiksu, kellega koos kuulati erinevaid jutte raamatutest. Lastel oli võimalik ka hamstriga lähemalt tutvavaks saada, talle pai teha ning

kuulda tema tegevustest. Lugemistunnis käisid Alutaguse Lasteaia Mäetaguse Tõrukese maja kõik aiarühmad ning toimus ka avalik jututund kõigile huvilistele. Hamster pakkus lastele palju elevust ning rõõmu. Päeva teises pooles toimus Mäetaguse rahvamajas aga kohtumine korrastusviisi looja Marie Pärkmaga, kes on elukutseline korrastaja ja raamatute „Korrastades elu korda“ ja „Korrastades lapse elu korda“ autor. Marie inspireeris sündmusel osalejaid ja jagas erinevaid koduseid koristus- ja organiseerimisnippe, mis elu lihtsamaks muudavad. Ka Tudulinna kogukonnas oli planeeritud kohtumine kohalike juurtega kirjaniku Leelo Kassikäpaga, mis jäi aga kahjuks esineja haigestumise tõttu ära.

Rahvamajade nädala raames toimus üle valla ka mitmeid erinevaid tegevusi ja töötubasid. Näiteks Pagari seltsimajas toimus väärikate kokkusaamine teemal „Seltsimaja loeb“, mille raames oli võimalus endale meisterdada ka järjehoidjaid. Lisaks oli võimalik osaleda Pagaril ka villamaalide õpitoas, kus valmisid Tatjana Sevtšenko juhendamisel imelised villamaalid. Kiikla rahvamajas õpetas Külli Raidma, kuidas valmistada makramee stiilis ehet.

Rahvamajade nädalasse jäid seekord ka Alutaguse vallas juba traditsiooniks saanud Mäetaguse ja Iisaku mälumänguturniirid, kus

oli võimalus oma teadmisi proovile panna ning tihedasse nädalasse jätkus ka kino. Iisaku rahvamajas toimus lausa mitu kinoseanssi- koguperefilm „Isepäine tuhkatrüü“ ja tõi elufilm „Minu pere ja muud klounid“.

Nädal lõppes lustlikult Mäetaguse rahvamajas rõõmsate laste hommikuga, mille seekordne teema oli pidžaamapidu. Rahvamaja täitus laupäeva hommikul ööriietes lastega, kellega meisterdati üheskoos unenäopüüdjaid, tehti hommikuvõimlemist ning mängiti. Peale seda ootas kõiki aga kolmanda korruse peegelsaalis lõbus pabersõu, kus oli võimalus hullata, teha „lumeingleid“ ning hüpata ka suure paberhunniku sisse.

Ilusa punkti Eestimaa rahvamajade nädalale pani 25. oktoobril Kurtna seltsimaja 15. sünnipäeva tähistamine, kus külalisesinejaks oli luuletaja ja sõnaseadja Sulev Oll ning muusikalist elamust pakkus „Eesti otsib superstaari“ 7. hooaja võitja Uudo Sepp.

Meil on rõõm, et rahvamajade nädala sündmused möödusid meeleolukalt ning täname kõiki, kes rahvamajade nädala raames üritusi külastasid. Kultuurikeskuste ukseid on huvilistele alati avatud! Olete oodatud liituma meie huviringide tegevusega ja osalema erinevatel sündmustel! Ootame teid ikka ja jälle külla!

Fotod Rene Kündla

Mittetulundusühing Maadaam sai 20-aastaseks

Ruth Linnard
maadaam

ALGUS JA NIMI

Maadaami nimi oli olemas juba enne, kui ühing loodi. Kõik sai alguse siis, kui osalesime rahvusvahelises FEM projektis.

MTÜ Ettevõtlikud Naised Eestimaal saatis osalemiskutse Mäetaguse valda.

Kiikla rahvamajas olid kohalikud naised juba alustanud beebidele kinkimiseks mõeldud lapitekkide õmblemisega ja nii pakuti osalemisvõimalust ka meile. Saime mitmeid huvitavaid koolitusi ning kolmel meie hulgast avanes võimalus osaleda seminaril Leedus. Sinna tuli kaasa võtta nii tutvustav materjal kui ka oma käsitöö näidised. Tutvustasime end kui partnership Maadaam.

MTÜ sai moodustatud vajadusest teha koostööd ühe Rootsi naisettevõtjaga, kelle kontakti saime samast FEM projektist. Õmblesime tellimustööna pehmeid mänguasju ja oli vaja esitada arveid. Arutasime pikalt, kas teha OÜ või MTÜ. Õmblemine toimus rahvamajas ja kaasa löid jõudu mööda pea kõik maadaamid.

KÜLAPÄEVAD JA MUUD ETTEVÕTMISED

Kui ühing olemas ja koos õmblemisest tekkinud üheolatu samuti, hakkasime tegevust laiendama: korraldasime väljasõite, koolitusi ja isegi spordipäevi.

MTÜ-l Maadaam oli ka vanem kolleeg, MTÜ Kiikla Avatud Noortekeskus, mis loodi aasta varem ja kus tegutsesid paljude maadaamide lapsed. Kaks ühingu korraldasid koos seiklusmänge ja matku ning panid alguse ka külapäeva traditsioonile, mis toimub tänaseni igal aastal. Et tegevustes osaleda, ei pidanud olema ühingu liige, kaasati alati kogukonnast kõiki, kel soovi.

MAADAAMI NÄPUTÖÖPÄEV JA LAVATEGEVUS

Rahvamajas oli laste näitering tegutsenud juba aastast 2002. Ühel hetkel hakkasid maadaamid ka lavale kippuma. Nii lavastati esimene näidend „Seitse vanatüdrukut“, millele tuli ridamisi kolm järgi, lisaks veel mitmeid väga erinevaid näidendeid alustades August von Kotzebue „Õepojaga“ ja lõpetades Juhan Smuuli „Polkovniku lesega“. Näidendeid esitati Maadaami

näputööpäeval, millest sai teine traditsiooniline sündmus. Märtsikuu esimesel laupäeval toimus nõ Maadaami tunnusüritus, kus oli oma näputöönäitus, jagati töötubades oma oskusi, sageli õpiti midagi uut ja alati esietendus ka oma uus näidend.

MAADAAM KUI KOGUKONNA MOOTOR

Nüüdseks on MTÜ Maadaam kujunenud projektiorganisatsiooniks, mis ühendab erinevaid kogukonnategevusi.

Näiteid on mitmeid: kui Kiikla kandideeris aasta külaks, esitas maapäeval osalemistaotluse Maadaam. Kui Alutaguse vald osales Act Local projektis, käis Kiikla poolne rahastus samuti läbi Maadaami.

Kiikla kogukonnajuhatus sai teoks Maadaami algatusel, samuti on korraldatud erinevaid idee- ja kogemusreise. Ühingu kaudu on ellu viidud ka inglise keele õppeprojekt ning kodanikukaitsealane tegevus, mille tulemusel soetati elektrigeneraatorid.

Hetkel ootame vastust õiglase ülemineku fondist, kuhu saatsime taotluse, mis pakuks kogukonnale rahvusvahelist kogemust läbi 21. sajandi oskuste arendamise.

Nagu näha, on MTÜ Maadaam ühing, mis ühendab kogukonda ja loob projektitaotluste kaudu võimalusi tegutsemiseks, õppimiseks ja koos olemiseks. Kahekümne aastaga on sellest kujunenud tugev ja toimekas kogukonna tugi-samm.

Kogukonna õpituba „Kõrvitsa mitu palet“ Kurtna seltsimajas

Ene Raudar
Kurtna seltsimaja juhataja

Sügishooajal leiab koduköökidest menüüdest üsna sageli roogasid kogu suve aianurgas kasvu kogunud kõrvitsast. Küll sel maailma suurimal marjal on mitu palet – temast saab teha nii suppi, saia kui salatit. Just nii meie õpitöö üleskutse kõlaski. Tegelikult tegime veel küpsiseid ka.

Taalise õpitöö soov ja initsiatiiv tuli kogukonnaliikme Ingrid Kuligina poolt, kes ka oma põlluveerelt kõrvitsad kaasa tõi. Juhendajaks kutsusime samuti oma piirkonna maitsemeistri Helen Rajase ja kaasa aitas ka Pille Juursalu, kel on pikaajaline kõrvitsakasvatamise kogemus ja teadlikkus hoidiste valmistamise osas.

Huvilisi kogunes parasjagu, et seltsimaja väikesesse saali ja kööki ära mahtuda. Ühiselt koorides, tükeldades, segades, röstides, keetes, küpsetades, lobisedes ja degusteerides möödusid tegusad tunnid ning selle tulemusena valmis kaks erinevat (kuid võrdset maitset) püreesuppi, tubli kogus küpsiseid ja paras ports marineerituna. Imemaitstva kõrvitsasaia oli Helen juba varem valmis küpsetanud (samuti kahe erineva maitsega) ja see viis lausa „keele alla“.

Pika päeva lõpus olime saanud uute maitsete võrra rikkamaks ning tõdesime, et mitu perenaist mahub ühte kööki toimetama küll. Oleme tänulikud Helenile ja Pillele, kes oma kogemusi jagasid ja küllap teostame peagi ka järgmise kokkamistunni soovi – teha kartulivorste.

Kõrvits on nii atraktiivne, et kõnetab ja inspireerib ka neid, kes seda süüa ei soovi. Igal juhul

on need koduaia kompostipeenra pärlid parajad pilgupüüdjad inspireerinud kunstnikke, kirjanikke ja luuletajaid.

Ka mind on need kollased hiigelkerad sõnu riimima meelitanud. Nimelt on kahel eelneval Atsalama laadal oksjonivõtja just sellise värsiga „tätveeritud“ kõrvitsad kaasa viinud. Jäägu need meeleoluks ka selle artikli lõppu.

*Olen kõrvits – peenra päike.
Ei ma ole enam väike.
Mind jagub supiks, salatiks –
köhu täis saad alati.
Kui must maitstva toidu teed,
saad hulga vitamiini B-d
eks E-d ja C-d saad ikka ka,
kui mind targalt tarvitad.*

Head toidulaua rikastamist kõrvitsaga!

Kurtna noortekeskuse Halloweeni pidu 22.–23. oktoobril 2025

Kerto Vinkler
Kurtna noortekeskuse noor

22.–23. oktoobril toimus Kurtna noortekeskuses võimas Halloweeni pidu. Üritus sai hoogsa avapaugu kell 17, kui algas kõikide külaliste pildistamine. Noortekeskust täitis tõeline Halloweeni õhkkond – ruumid olid kaunistatud ämblikuvõrkude, tontide, kõrvitsate ja muude õudust tekitavate detailidega. Ka noored ise olid tulnud kohale hirmuäratavalt loominguilistes kostüümides, millega sai fotoseina taustal jäädvustada lõbusaid ja samas õudsaid hetki. Seekord olid külla tulnud ka Iisaku noortekeskuse noored.

Pärast pildistamist algas pidu moeshow'ga, kus pandi proovile nii kostüümid kui ka noorte näitlemisoskus. Osalejad astusid üksikult või väikeste gruppidega kohtunike ette, tutvustasid oma tegelaskuju ja esitasid lühikese etteaste. Kohtunikud hindasid loovust, kostüümi ja esinemist ning valisid välja kolm parimat. Kuna kõik esitlused olid erakordselt head, otsustati jagada ka mitmeid eripreemiaid – keegi ei jäänud meeneta. Autasustamisel said noored tunnustust ja kasulikke tagasisidet, mida järgmisel aastal silmas pidada.

Seejärel oli aeg mängudeks. Esimese mänguna toimus Halloweeni bingo, mis pakkus kõigile põnevat otsimist ja nuputamist. Teises mängus said noored proovida,

kui kaugele nad suudavad lennutada paberist lõigatud kõrvitsaid – siin tuli kasuks mitte niivõrd jõud kui osavus, sest kergest paberist kõrvitsad võisid valesti visates hoopis tagasi lennata. Kolmandas mängus tuli visata palli pappkarpi, mis oli kujundatud hiiglasliku kõrvitsana. Noorematel oli viskeks suurem sihtmärk, vanematel aga väiksem „kõrvitsa suu“, mis muutis mängu põnevaks kõigile. Parimad said loomulikult ka auhinnad.

Pärast mängulusti ootas kõiki ühine kehakinnitus. Igaüks oli kaasa toonud midagi Halloweeni teemalist ja ühiselt kaeti laud, mis oli kujundatud hiiglasliku surnukirstuna, mille keskel istus luukere. Laud sai rikkalikult kaetud ning tekitas tunde, justkui oleks sattunud kummituslikku maiustuste poodi – ainult et seekord oli kõik päriselt söödav!

Õhtuse programmi avas disko, kus noored said ise muusikat valida. Meeleolu aitasid luua nii valgusmängud, kaunistused kui ka noorte enda kostüümid. Pärast diskot vaadati filmi ja seejärel seati end mugavalt ööbima.

Hommikul äratati kõik rõõmsalt üles ja hommikusöögiks ootasid hommikuhelbed ning eelmisest õhtust järele jäänud maitsevad road. Pärast koos muljetamist ja lõbusat kokkuvõtete tegemist oligi aeg koduteele asuda. Kõik jäid peoga väga rahule ja avaldasid soovi järgmisel aastal taas osavõtta – Kurtna noortekeskuse Halloweeni pidu jääb meelde!

Puud, mis kasvavad koos meiega – Illuka Kooli lootuse kirsiallee

Ave Amor
Illuka Kooli õpetaja

Illuka Kool sai MTÜ Mondo Maailmapäevade projektist toetust, et rajada oma kooli territooriumile väike kirsiallee.

Projekti eesmärk oli tuua kokku kooli- ja lasteaiapere, toetada laste vaimset heaolu ja kasvatada hoolivat suhet looduse ning üksteisega. Kuna Maailmapäevad 2025/2026. õppeaasta teema on „Lootus, mis liigutab“, siis otsustasime rajada kirsiallee.

15. oktoobril 2025 istutasid kõik klassid ja lasteaias Naerupallide rühm kirsiallee lasteaias ja kooli vahele. Iga klass ja lasteaias sai kirsipuu ja löi sõnumi tulevikule – väikese märgi sellest, et lootus kasvab koos meiega. Kirsipuud on paljudes kultuurides saanud lootuse, uuenemise ja elu ringkäigu sümboliks.

Uuenemine ja algus. Nii nagu kirsipuu vajab aega ja õigeid tingimusi, et õitsele puhkeda, vajavad ka lapsed aega ja hoolt, et nende teadmised ja oskused areneksid.

Lootus ja järjepidevus. Kirsipuu õitsemine on lühike, kuid kordub igal aastal. See tuletab meelde, et ka pärast raskusi ja ebaõnnestumisi tuleb alati uus võimalus – uus kevad, uus algus.

Eluring ja väärtuste mõtestamine. Õppimine ei lõpe kunagi, vaid muutub ja areneb nagu aastaring ise.

Illuka kooli- ja lasteaiapere kirsipuid istutamas.

Foto Nora Maria Sandvik

Foto Mirjam Vinkler

ОБЗОР ЗАСЕДАНИЯ ВОЛОСТНОГО СОБРАНИЯ АЛУТАГУЗЕ

Марин ГРЮНИНГ

секретарь волостного собрания

16.10.2025 г.

- Утверждены результаты проверки ревизионной комиссии
- Предоставлен обзор работы собрания в 2021-2025 гг.
- Предоставлен обзор сделок, совершенных в связи с недвижимыми вещами
- Предоставлен обзор деятельности волостной управы в 2021-2025 гг.

Протокол заседания собрания, принятые решения и постановления доступны в регистре документов:

https://adr.novian.ee/alutaguse_vald/

Запись заседания собрания:

<https://www.youtube.com/watch?v=TqL8rl6r1Og>

ПРИЁМ ЗАЯВОК 5–16 января 2026 года

НКО «Пейпси-Алутагусе Коостёкода» начинает приём проектных заявок в рамках реализации меры Leader программы развития сельских районов Эстонии 2023–2027 гг.

Заявки принимаются по направлениям M1, M2 и M3.

Объём финансирования по направлениям:

M1 (Предпринимательство) — 242 000 €

M2 (Туризм) — 90 000 €

M3 (Сообщества) — 145 000 €

Приём заявок открыт с 5 по 16 января 2026 года до 12:00 (подача заявок через систему e-PRIA).

Результаты оценки представленных проектов ожидаются к концу февраля.

Правом подачи заявок обладают организации, находящиеся на территории волости Алутагусе и на территории бывших волостей Лохусуу и Авинурме, которые теперь входят в состав волости Мвствее.

Информация и контакты:

www.pakmtty.ee

Детальная планировка (ДП)

РВолостная управа Алутагусе сообщает, что публичная экспозиция эскизного решения детальной планировки недвижимости Сааре в деревне Мязтагусе пройдет с 03.12.2025 по 02.01.2026 г., а публичное обсуждение результатов публичной экспозиции состоится 07.01.2026 г. в 15.00 в Центре оказания услуг Мязтагусе Волостной управы Алутагусе (ул. Парги 5, поселок Мязтагусе).

Зона планировки охватывает земельную единицу Сааре без застройки с целевым назначением землепользования «для жилищного строительства», а также частично прилегающую к ней дорогу Мязтагусе теэ. Размер планируемого участка составляет около 1,3 га.

Цель детальной планировки – образование земельных участков с целевым назначением землепользования «для жилищного строительства» и определение права на застройку. Согласно решению планировки, из земельной единицы Сааре будет образовано четыре земельных участка с целевым назначением землепользования «для жилищного строительства» и один земельный участок с целевым назначением «земли транспорта». На земельных участках определяется право на застройку для строительства жилых домов и вспомогательных зданий. Детальная планировка предлагает внести изменения в общую планировку в части уменьшения минимальной площади кадастровой единицы с целевым назначением землепользования «для жилищного строительства».

С материалами детальной планировки можно ознакомиться во время публичной экспозиции также здесь: <https://www.alutagusevald.ee/avalikud-valjapanekud>. В течение публичной экспозиции все лица могут выразить свое мнение о детальной планировке.

Волостная управа Алутагусе информирует о результатах обнародования эскиза детальной планировки недвижимости Вахтрамяэ-Кыртси, Калмусе и Калмусе в деревне Раннапунгеря. Публичная экспозиция проходила с 29.09. по 28.10.2025 г., в ходе которой Департамент окружающей среды, Земельно-пространственный департамент и Департамент охраны памятников старины представили свои предложения и мнения. Публичное обсуждение состоялось 30.10.2025 г. в Центре оказания услуг Мязтагусе. Волостная управа Алутагусе заняла 14.11.2024 г. позиции по представленным предложениям, с которыми можно ознакомиться на сайте волости <https://www.alutagusevald.ee/avalikud-valjapanekud>. В планировку будут внесены необходимые изменения.

Волостная управа Алутагусе информирует о результатах обнародования детальной планировки недвижимости Паркметса в поселке Ийзаку. Публичная экспозиция проходила с 29.09. по 28.10.2025 г., в ходе которой Земельно-пространственный департамент, Департамент здоровья, Департамент окружающей среды и собственники прилегающих недвижимостей представили свои предложения и мнения. Публичное обсуждение состоялось 30.10.2025 г. в Центре оказания услуг Мязтагусе. Волостная управа Алутагусе заняла 14.11.2024 г. позиции по представленным предложениям, с которыми можно ознакомиться на сайте волости <https://www.alutagusevald.ee/avalikud-valjapanekud>. В планировку будут внесены необходимые изменения.

Только 23 процента детей 11–12 лет в Ида-Вирумаа посещают своего семейного врача для планового медицинского осмотра

Согласно данным Кассы здоровья, только каждый четвертый ребенок в Ида-Вирумаа в возрасте 11–12 лет ежегодно проходит осмотр в центре семейных врачей. Именно поэтому семейные врачи предупреждают, что многие проблемы в области физического и психического здоровья детей дошкольного возраста могут остаться незамеченными.

Родители активно посещают медицинские осмотры вместе со своими детьми в младенчестве и в возрасте раннего детства – например, в прошлом году медицинский осмотр прошли 98% детей в возрасте одного года, проживающих в Ида-Вирумаа. Однако по мере взросления ребёнка этот показатель, к сожалению, начинает снижаться, достигая всего 23 процентов для детей подросткового возраста (11–12 лет).

«У детей в возрасте 11–12 лет начинается период быстрого роста, предшествующий половому созреванию, когда меняются как их тело, так и настроение. В ходе планового медицинского осмотра оценивается состояние здоровья ребёнка, начиная с роста, веса и осанки и заканчивая проверкой зрения, состояния дыхательной системы и артериального давления», – так описывает содержание медицинских осмотров семейный врач профессор Марье Оона. «Медицинский осмотр – это не утомительная обязанность или формальность, а возможность вовремя заметить проблемы в росте и развитии ребёнка. Например, из исследования поведения школьников Эстонии в

отношении здоровья известно, что каждый пятый ребёнок в возрасте 11–15 лет имеет избыточный вес. Избыточный вес представляет собой серьёзную угрозу для здоровья, и если не бороться с ним еще в детстве, существует высокая вероятность того, что лишний вес сохранится и во взрослом возрасте, и тогда избавиться от него будет гораздо сложнее».

Марье Оона отмечает, что осмотр в центре семейных врачей – это также и хорошая возможность для родителей обратиться лично к семейному врачу или медсестре и обсудить с ними любые тревожные моменты в поведении или привычках ребёнка, будь то проблемы с питанием, сложные отношения со сверстниками или трудности в учёбе. «Важную роль в сохранении благополучия наших детей играют не только физическое, но и психическое здоровье», – подчеркивает семейный врач.

Медицинские осмотры школьников 1, 3, 7 и 10 классов проводятся непосредственно в их учебном заведении школьной медсестрой, а подростки 11–12 и 15–16 лет должны проходить осмотр в центре семейных врачей, и это часто становится новостью для родителей.

С лета этого года Касса здоровья проводит тестовое оповещение родителей детей 11–12 лет посредством СМС-уведомлений о предстоящем медицинском осмотре их ребёнка. «Каждый десятый родитель, получивший СМС-сообщения в сентябре, в течение месяца отвёл ребёнка на осмотр к семейному врачу. Это говорит о том, что такое напоминание родителям необходимо», – говорит Маргит Сависаар, главный специалист службы профилактики Кассы здоровья. «Независимо от того, получили ли вы приглашение по СМС или нет, все дети в возрасте 11–12 и 15–16 лет могут прийти в центр семейных врачей на плановый осмотр. Однако важно знать, что родитель должен сам связаться с центром семейных врачей и записаться на приём. Мы призываем родителей, помимо других скоротечных планов, уделять время и сохранению здоровья своего ребёнка и привести его на контрольный медицинский осмотр».

Плановый медицинский осмотр ребёнка в центре семейных врачей является бесплатным и проводится в соответствии с общегосударственными рекомендациями по мониторингу здоровья детей.

График и содержание профилактических осмотров детей: tervisekassa.ee/ru/lapsetervis

Laste tuleohutuslane teadlikkus väheneb

Maxim Tuul
AS G4S Eesti

Tuleohutus on üks neist teadmistest, mis peaks olema sama iseenesestmõistetav nagu liiklusohutus või ujumisoskus. Ometi näitavad värsked uuringud, et laste tuleohutuslane teadlikkus ja kodune ennetustöö on viimastel aastatel vähenenud.

Kodune ennetustöö on vähenenud

Päästeameti iga kahe aasta tagant tehtav laste ohuteadlikkuse uuring näitab, et tuleohutusest rääkimine kodus on languses. Kui 2020. aastal ütles 89 protsenti 6–14-aastasest, et nendega on kodus tuleohutusest räägitud, siis 2024. aastaks oli nende osakaal langenud 77 protsendini. „Kahjuks me näeme ka suitsu- ja vinguannduri Nublu kliendibaasi juhtumite pealt, et lastega tuleohutuse sündmusi tuleb pidevalt ette,“ ütles G4Si erakliendi üksuse juht Tarmo Pärjala.

Tegu on märkimisväärse muutusega – nelja aastaga on ligi iga kaheksas laps jäänud ilma tuleohutusjutu või näpunäideta, mis võiks teda kriisilukorras aidata.

Päästeamet käib koolides ja lasteaiades

Päästeameti ennetustöö pole sugugi väike. Päästeameti ennetustöö osakonna eksperdi Tuuli Taaveti sõnul viis Päästeamet eelmisel aastal läbi 1310 tuleohutuslast koolitust, millel osales kokku üle 33 000 inimese. „Tänavu on sama näitaja juba oktoobriks ületanud 59 000 osalejat ning aasta lõpus on oodata veel kasvu,“ lisab ta. Koolitusi tellivad nii lasteaiad kui ka koolid ja need on kohandatud erinevas vanuses lastele.

Eelkoolialised saavad osaleda „Tulest targem“ koolitusel, kus tuleohutust õpetatakse mänguliselt ja praktiliselt – läbi rollimängude ja tegevuste, mis jäävad lastele meelde. 3. klassi õpilastele on mõeldud programm „Päästjatel külas“, kus tutvutakse päästjate töövahenditega ja räägitakse koduohutusest, sealhulgas suitsu- ja vingugaasiandurite vajalikkusest. Vanematele õpilastele pakutakse praktikalise õppeprogrammi KEAT, mis ühendab tule- ja veeohutuse ning hädaolukordadeks valmisoleku teemad.

Lisaks toimetavad päästeala vabatahtlike juures noorteringid, kus 7–18-aastasest saavad teadmisi ja kogemusi, mida mujal õppekavas sageli ei käsitleta.

„Tuleohutus on oskus, mis peab olema sama loomulik nagu liiklusohutus või ujumisoskus,“ rõhutab Taavet.

Lapsed teavad suitsuanndurist, kuid kõik ei mõista selle tähendust

Ehkki suitsuanndur on igas kodus kohustuslik, selgub viimasest uuringust, et vaid kolmandik vastajatest teab, et suitsuanndur on tulekahju ärahoidmiseks vajalik. See tähendab, et suur osa lastest ei mõista täielikult, miks andur seinal piiksub või miks on seda vaja hooldada.

Oluline on, et lapsele räägitaks tuleohutusest mänguliselt ja läbi konkreetsete tegevuste. „Väikestel lastel tekivad harjumused kordamise ja mängu kaudu. Kui tuleohutusest räägitakse varases eas, kasvab laps teadlikuks ja oskab riskidega paremini toime tulla,“ selgitab Taavet.

Põhitõed, mida iga laps võiks teada

- Tulekahju korral helista 112 ja mine majast välja. Ära poe peitu, sest päästjatel peab olema võimalik sind kiiresti leida.

- Suitsuanndur tähendab ohtu. Kui see hakkab piiksuma, tuleb kohe tegutseda.
- Vingugaasi ei näe ega tunne. Seepärast on vingugaasiandur sama oluline kui suitsuanndur.
- Tikkudega ja tulemasinaga ei mängita. Need on täiskasvanu tööriistad.
- Katkist elektrijuhet ega seadet ei tohi ise parandada.
- Akuseadmeid ei laadita teki all ega umbes ruumis.
- Küttekolde ümber peab olema vaba ruum ja tuhk tuleb välja viia mittesüttivas anumad.

Need lihtsad reeglid võivad päästa elu ja mida varem need lapsele kinnistuvad, seda loomulikumaks muutub ka tema käitumine kriisilukorras.

Miks see kõik loeb?

Tulekahjuolukorras loeb iga sekund. Paa-nikas laps võib teha vale otsuse, kui ta ei tea, kuidas käituda, näiteks peitu pugeda, selle asemel et välja joosta. Taaveti sõnul on tuleohutuslane koolitamine lapsepõlves kõige tõhusam viis tuleõnnetuste ennetamiseks ja teadlike, vastutustundlike inimeste kasvatamiseks.

Sama kinnitavad uuringud: need lapsed, kellega on tuleohutusest räägitud ja kellel on olnud võimalus ohuolukordi läbi mängida, oskavad paremini reageerida, jäävad rahulikumaks ja suudavad vajadusel ka teisi aidata.

Päästeamet tuletab meelde, et tuleohutus ei ole ainult laste või koolide teema – see algab kodus. „Lapsed õpetavad sageli ka oma vanemaid. Kui laps oskab suitsuannduri häält ära tunda ja teab, mida see tähendab, võib ta olla see, kes päästab oma pere,“ lisab Taavet lõpetuseks.

Rahu hobustega – noored leidsid hobuste seltsis sisemise tasakaalu

Karin Männiste
Projektis osalenud noore lapsevanem

Kurtna piirkonna noored osalesid oktoobri lõpus noorte omaalgatuste projektikonkursi „Ideepuhur“ toel ellu viidud ettevõtmise „Rahu hobustega“, mille eesmärk oli toetada laste ja noorte vaimset tervist ning pakkuda neile võimalust kogeda hobuteraapia positiivset mõju. Projekti tegevused toimusid Siimumäe talus, kus osales kokku 17 noort.

Projekti idee kasvas välja tähelepanekust, et paljud lapsed tunnevad juba varakult koolipinget – kontrolltööd, kodused ülesanded ja pidev soov hästi hakkama saada tekitavad stressi ja ärevust. Samas napib maapiirkondades võimalusi, kus noored saaksid oma vaimset tervist teadlikult toetada. Hobuteraapia on üks võimalus, mis aitab leida rahu, tugevdada eneseusk ja õpetab paremini oma tundeid juhtima.

Kahe päeva jooksul said noored põhjaliku ülevaate hobuste olemusest ja hooldusest, õppisid neid maast juhtima ning osalesid mitmesugustes praktilistes harjutustes. Erilist elevust tekitasid volitiseerimise ehk võimlemise tegevused nii matil kui ka hobuse seljas. Need arendasid noorte tasakaalu,

keskendumisvõimet ja enesekindlust. Lisaks meisterdas iga osaleja puidust oma „vaimse tervise kaitselooma“ – sümboolse meene, mis meenutab rahu, loovust ja iseendaga kontakti hoidmise tähtsust.

Päevad Siimumäe talus olid täidetud vaheldusrikaste tegevustega: noored mängisid looduses, hoolitsesid hobuste eest, arutlesid emotsioonide juhtimise üle ja veetsid koos aega ka filmiõhtul, kus vaadati linateost inimese ja hobuse omavahelisest sidemest. Projekti lõpetas ühine kokkuvõtte tegemine ja joonistuste näitus, mis peegeldas iga osaleja isiklike mõtteid ja tundeid selle kogemuse kohta.

Korraldajate sõnul näitas projekt selgelt, kui oluline on pakkuda noortele keskkonda, kus nad saavad end vabalt väljendada ja kogeda midagi, mis toetab nii vaimset kui ka füüsilist heaolu. Hobustega tegelemine aitab rahuneda, arendab empaatiat ja õpetab usaldust – nii iseenda kui ka teiste vastu.

Osalejad jäid üritusega väga rahule. Paljud töid välja, et hobustega koos olemine aitas neil unustada koolimured ja tunda end rahulikuma ja rõõmsamana. „See oli täiesti teistsugune kogemus – tundsiime, et loomad mõistavad meid ja aitavad tõesti hinge puhata,“ kirjeldas üks noor.

Projekt „Rahu hobustega“ tõi kogukonda nähtavale olulise teema – laste ja noorte vaimse tervise toetamise. Noored ise näitasid, et omaalgatus ja hoolimine võivad muuta midagi päriselt paremaks.

Tänane Siimumäe talu pererahvast sooja vastuvõtu ja toetuse eest, samuti kõiki juhendajaid ja abilisi, kes aitasid projekti ellu viia. Eriline tänu kuulub noorte omaalgatuste projektikonkursile „Ideepuhur“, tänu kellele said noored kogeda midagi tõeliselt väärtuslikku – rahu, rõõmu ja iseendaga kontakti läbi hobuste.

Tee ruttu ja käi ruttu, siis ei ütle keegi, et sa vana oled

Merle Pikhoff
lisaku rahvamaja juhataja

Peipsi-Alutaguse Koostöökoja toel oleme saanud lisaku rahvamajas taas käima lükata terve rea tegevusi vanuserühmale 55+.

Jätkub eelmisel hooajal väga populaarseks osutunud võimlemine füsioterapeut Merily Murdsalu juhendamisel. Koos käiakse teisipäeviti kell 16.

Kord kuus hakkab kokku saama lauluklubi, kus saab laulda puhtalt enda rõõmuks. Laulud valib, saateks mängib ja näpunäiteid jagab Gerri Lehismets. Esimene kohtumine toimub 27. novembril.

Uuel aastal on oodata kahte mälu treeningupäeva, kus treener Pille Rekkeri juhendamisel tehakse erinevaid harjutusi, mis on kasulikud aju ja mälu tööle.

Ja kui kevad käes ning ilmad juba ilusad, siis teeme väljasõidu ka- nõ väikeseks preemiaks tubli kaasategemise eest. Sel korral keerame bussinina lõuna poole ja külastame Sangaste mõisa ning ringtalli, mis on renoveeritud külastuskeskuseks ning kus täna asub ekspositsioon „Rukkikrahv ja Ilmaimed“. Ringtalli külastuskeskus koosneb rohkem kui 50 eksponaadist, mis jutustavad loo 19. sajandi teadusimedest ning Sangaste Lossi omanikust krahv Bergist. Käime ka Hellenurme Veskimuseumis, kus saame osa Eestimaa viimase vee jõul töötava veskiveski elust ja maitsta leiba, mis küpsetatud just Sangaste rukki jahust.

Nii et valige meelepärane tegevus või osalege kõikides – põhjust kodust välja tulemiseks peaks olema. Hea seltskond ootab!

Tee ruttu ja käi ruttu,
siis ei ütle keegi,
et sa vana oled

55+ vanuserühma tegevused lisaku rahvamajas
alustavad taas!

Teisipäeviti kell 16 võimlemine füsioterapeut
Merily Murdsalu juhendamisel,
esimene kohtumine 18. novembril

Kord kuus neljapäeviti kell 16 LAULUKLUBI
koos Gerri Lehismetsaga,
esimene kokkusaamine 27. novembril

Uuel aastal kaks mälu treeningut treener Pille Rekkeri juhendamisel
ja kevadel väike väljasõit

SIIMUMÄE TALU JÖULUMAAGIA

Ootame lasteaeda, kooli, huviringi, noortekeskusi, vanadekodust, töökollektiivi või teisi asutusi meie Jõulumaagiast kogu tiimina osa saama! Tee talvine võjasõit või veeda oma jõulupäeva meie juures!

TEID OOTAB:

- 1) 3D-VALGUSFESTIVAL
- 2) JÖULUEHTE MEISTERDAMINE
- 3) SOE JÖULUOODE
- 4) JÖULUMEMM JAGAB KINGITUSI*
- 5) LOOMADE VÖLUMAA
- 6) JÖULUSÖIT, MIS VIIB METSLOOMADELE RÖÖMU

Võtame vastu eelbroneeringuga:
15.-19. detsembril kell 9.30 / 11.30 / 13.30 / 15.30 / 17.30

Grupi suurus 10-30 inimest, 15€ / osaleja.
Kestvus 1-1,5h.

WWW.SIIMUMAETALLI.COM/JÖULUMAA

SIIMUMÄE TALU

JÖULUPÄRIA MEISTERDAMISE TÖÖTUBA

7. DETSEMBRIL KELL 11.00 49€

Hinna sees kogu vajalik materjal, töövahendid, ruumi rent, juhendamine ning jõuluode. Töötoa kõigus valmistab kaunis jõulupörg, mille saad riputada ühtele või seinalle.

EELBRONEERING NÕUTAV, KOHTI PIIRATUD ARV
www.siumumaeatalu.com

18. detsembril kell 11
PAGARI SELTSIMAJAS

3€ Osaluspanus
Tasumine kohapeal sularahas

Jõulueelsed askeldused

VÄÄRIKATE KOKKUSAAMINE
Vestlusring kohvilauas

Lisainfo: aire.oras@alutagusevald.ee või 505 6024
huvikeskus@alutagusevald.ee Alutaguse Huvikeskus

Toidupanga talvised toidukogumispäevad

Liina Tõnne
Toidukogumispäevade projektijuht

Toidupank korraldab 12. ja 13. detsembril talvised toidukogumispäevad üle Eesti 88 jaekaupluses. Eesmärgiks on koguda kauasäilivat toitu suurenenud toiduvajaduse leevenduseks ja toiduvarude täiendamiseks

Toidupanga tegevjuht Piet Boerefijn: „Toidupanga toiduabi saab praegu nädalas keskmiselt 15 700 inimest, mis moodustab 1,3% Eesti elanikkonnast. Kahjuks on mitmendat aastat kasvav inflatsioon kaasa toonud toiduhindade seninägematu tõusu ja seetõttu ootavad väga paljud meie seast toidupanga abipakki. Igapäevaselt on meie eesmärk lisaks abi andmisele päästa toitu, mis läheks äraviskamisele. Toidupanga võrgustikus tegutseb erinevates maakonnakeskustes kokku 16 Toidupanka. 2024. aastal jagasime 4,42 miljonit kilogrammi päästetud ja annetatud toitu, mida oli 6% rohkem kui 2023. a.“

Toidukogumispäevadega, mis kannavad ümmargust järjekorranumbrit 40, on liitunud 88 COOPi, Maxima, Prisma, Rimi, Selveri ja Grossi jaekauplust üle Eesti. Kahe päeva jooksul ootame osalema üle 1200 vabatahtliku, kes aitavad annetusi koguda ja kogutud kaupa transpordiks ette valmistada, „Me oleme tänulikud kõigile, kes leiavad aega, et aidata. Tulge kas ükski, kahekesi või võtke kaasa sõpruskond ning veetke koos mõned tunnid heategevuse eesmärgil!“ sõnas Boerefijn.

Kutsume üles häid inimesi kaasa lööma toidukogumispäevade vabatahtlikuna või annetama toidukogumispäevadel toitu.

Ükskõik kas osaleda vabatahtlikuna või annetada kaupluses kaua säilivat toidukaupa, mõlemal moel saab aidata oma piirkonna puuduses elavaid peresid.

Rohkem infot leiab ja vabatahtlikuks saab registreerida lingil osale.toidupank.ee.

Kui soovid toidupankade tööle kaasa aidata, kuid ei saa osaleda toidukogumisaktiivis, võid panustada rahalise annetusega.

Annetada on võimalik Eesti Toidupanga kodulehel: www.toidupank.ee/rahalised-annetused/

või helistades annetustelefonidele:
900 9005 – annetad 2 eurot
900 9010 – annetad 8 eurot.

KAS TEAD, KUI PALJU TOITU SINU KODUS TEGELIKULT RAISKU LÄHEB?

Aita muuta tulevikku – liitu uuringuga, mis aitab vähendada toiduraiskamist

HEA VALLAELANIK!

Kutsume teid osalema uuringus, mille eesmärk on välja selgitada, kui palju tekib Eesti kodumajapidamistes toidujäätmeid. Uuringut viivad Kliimaministeeriumi tellimisel läbi LevelLab OÜ ja OÜ Roheline Rada. Osaledes toidukadude uuringus, saad teada, kui palju toitu kodus tegelikult raisku läheb ja kuidas seda vähendada.

Uuringu esimeses etapis palutakse teil täita lühike küsimustik. Seejärel avaneb soovijatel võimalus kahe nädala jooksul oma kodus tekkinud toidujäätmeid kaaluda ja märkida need kas digitaalsesse või paberkanalil päevikusse. Soovi korral saadetakse teile ka köögikaal. Kõik osalejad saavad uuringu lõpus personaalse kokkuvõtte ning osalevad auhinnaloosis.

Uuringus palutakse kaaluda ka mittesöödavaid toidu osi (nt banaanikoored, kondid, prügikasti visatud kohvipakid jms), sest osakaalude teadmine (kui suur osa äravisatavatest jäätmetest on tarbitav ja kui suur osa mitte) aitab tulevikus teha täpsemaid järeldusi ka üldise jäätmetatistika põhjal, kus koostist nii täpselt ei uurita.

Teie panus aitab luua teaduspõhist pilti Eesti toidujäätmetest ja muuta meie kõigi harjumusi säästlikumaks.

Kogu lisainfo ning registreerimislink: <https://toidukaod.ee/>

Uuringu läbiviimist kaasrahastatakse Euroopa Liidu perioodi 2021-2027 ÜF vahenditest SFOSi projekti nr 2021-2027.2.04.24-0025 „Ringmajanduse teavituste ja koolituste läbiviimine ning lahenduste rakendamine“ raames.

Kas tead, kui palju toitu Sinu kodus tegelikult raisku läheb?

Aita muuta tulevikku – liitu uuringuga, mis aitab vähendada toiduraiskamist!

www.toidukaod.ee

Raketirünnak, rusud ja kloorileke – Eesti vabatahtlikud päästjad käisid Ukrainas õppusel

Hendrik Tali
Päästeliit

Ukraina päästeteenistuse Rivne oblasti päästjad korraldasid möödunud nädalal Päästeliidu tehnilise pääste üksuse vabatahtlikele õppuse, mille käigus said Eesti vabatahtlikud esmakordselt praktilise kogemuse päästetööst sõjatingimustes.

Õppus toimus Rivne oblasti päästepoliigoni, kus mängiti läbi kolm varisenud hoonest päästmise stsenaariumi: raketirünnaku järel rusude alt inimeste päästmine, sõiduauto tulekahju kustutamine garaažis ja kannatanu otsimine hoonekonstruktsioonide alt ning keemiaohu likvideerimine kahjustatud klooripaagiga hoones ja sealt kannatanu pääste.

„Ukrainlased on suutnud oma kogemuste põhjal luua erakordselt tõelähedased tingimused ehk päris tulekahjud, varisenud hoonete rusud ja realistlikud ohustenaariumid, mis annavad vabatahtlikele võrreldamatu kogemuse ekspertide käe all,“ ütles Päästeliidu tehnilise pääste üksuse juht Risto Roomet.

„Realistikumaks muutis õppuse see, et kõik osalejad pidid lisaks tuletõrjuja baasvarustusele kandma ka ballistolilise veste ja kiivreid, mis on täna sõjatingimustes päästjatele kohustuslik,“ lisas Roomet.

Õppusel osales 13 vabatahtlikku päästjat üle Eesti, kes kuuluvad tehnilise pääste üksuse koosseisu: Pajusi, Palivere, Kaberneeme, Pihtla, Noarootsi ja Türi vabatahtlikest komandodest ning Vabatahtlikust Reservpäästerühmast.

Päästeliidu juhi Piia Kallase sõnul on sündmus pikaajase koostöö ja toetuse tulemus: „Ukraina päästjate korraldatud õppus sai teoks vaid tänu Eesti annetajate ja koostööpartnerite toele. Kogu meie annetatud päästevarus ja -tehnika tuleb Eestisse tagasi teadmiste ja kogemuste näol, millega meie saame olla paremini valmistunud kõige halvemaks stsenaariumiks,“ sõnas Kallas.

Päästeliit esindab ja ühendab Eestis 125 vabatahtlikku maa-, mere- ja eripäästeühingut. Tehnilise pääste üksuse lõi Päästeliit vabatahtlike algatusel möödunud aastal, mille eesmärk on toetada kogukondi, kohalikke omavalitsusi ja riiki suuremate katastroofide puhul.

Rohkem infot õppuse sisust: <https://paasteliit.ee/uudised/paasteliit-kais-ukrainas-oppustel>

Sotsiaalministeerium plaanib tõsta pensioniea 65 aastale ja kolmele kuule

Sotsiaalministeerium

Sotsiaalministeerium saatis arvamuse avaldamiseks kooskõlastusringile eelnõu, mille järgi saab aastal 2028 minna vanaduspensionile 65 aasta ja kolme kuu vanuses. Praegu on vanaduspensioniga 64 aastat ja 9 kuud, 2027. aastal 65 aastat ja 1 kuu.

Seaduse järgi tuleb pensionile mineku vanus määrusega kinnitada kaks aastat varem. Alates 2027. aastast kehtib uus, juba 2018. aastal kinnitatud kord, kus iga kalendriaasta kohta kehtestatakse uus vanaduspensioniga. Ehk pensionile jäämise võimalus ei sõltu enam inimese sünniaastast, vaid tema vanusest konkreetselt kalendriaastal.

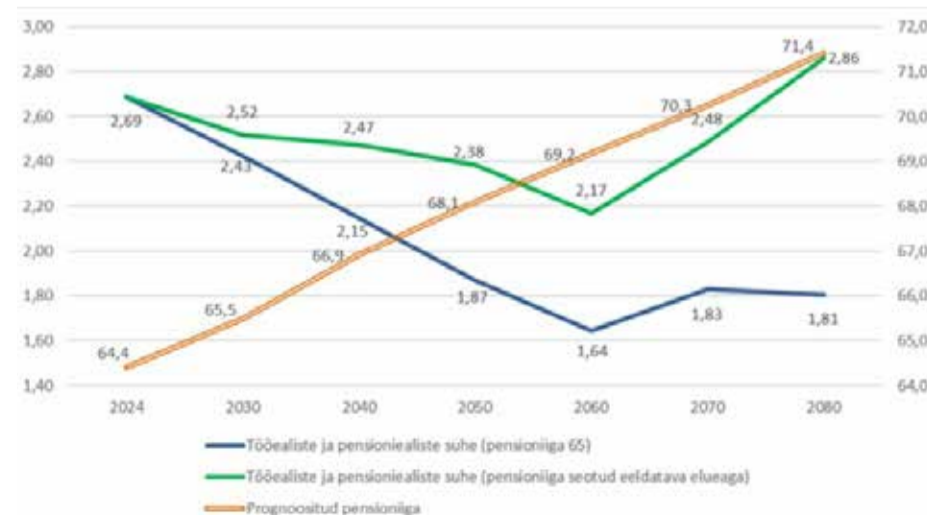
Vanaduspensioniga sõltub 65-aastaste inimeste eeldatavast elueast ja seda arvatatakse viieaastase perioodi keskmisena. Näiteks 2028. aasta pensioniea arvutamisel võetakse aluseks aastate 2020–2024 keskmine eeldatav eluiga. Vanaduspensioniea arvutamise uued alused ja valem võeti riikliku pensionikindlustuse seadusega Riigikogus vastu juba 2018. aastal.

Uus pensioniea 65 aastat ja kolm kuud puudutab inimesi, kes on sündinud 1963. aastal, v.a need, kes on sündinud aasta lõpus ja jõuavad pensioniikka 2029. aastal. Viimaste pensioniiga saabub 2029. aastal ning täpne aeg pensionile jäämiseks selgub neil järgmise aasta vanaduspensioniea määruse alusel.

Tulenevalt rahvastiku üldisest vanemisest pööratakse vanamaeliste (55–64-aastased) tööturule toomisele ja nende tööhõive suurendamisele erilist tähelepanu kõikides Euroopa Liidu riikides. Näiteks Belgias, Saksamaal, Itaalias, Hollandis, on vanaduspensioniga 67 eluaastat või see on tõusmas 67 eluaastani. Taanis on vanaduspensioniga 67 aastat, kuid see on tõusmas 2040. aastaks kuni 70-nda eluaastani. Lisaks on ELi 27 liikmesriigist 11 otsustanud siduda pensioniea edasise tõusu automaatselt eeldatava eluea pikenemisega.

Pensionisüsteemi kestlikkuse tagamiseks on vanaduspensioniga tõstetud alates 1994. aastast ehk kokku neljal korral. Viimasena otsustati, et vanaduspensioniga hakkab alates 2027. aastast muutuma koos eeldatava eluea muutusega, seega vanaduspensioniea muutus on statistiline ning sõltub eeldatava eluea muutusest.

2025. aasta 1. jaanuari seisuga oli Eestis 327 000 pensionäri, sealhulgas 312 000 vanaduspensionäri. Rahandusministeeriumi prognoosi järgi kasvab 2060. aastaks pensionäride arv umbes 340 000ni.

Joonis 1. Prognoositud vanaduspensioniga

Allikas: Statistikaamet, Sotsiaalministeeriumi arvutused

Märkus: 2024. aastal tööealised 20–63, pensioniealised 64+ ja muudetud vastavalt pensioniea tõusule, st 2080. aastal tööealised 20–70, pensioniealised 71+

KULTUURIKALENDER

<p>• 29. novembril kell 11 Iisaku Kihelkonna Muuseumi kogukonnas KONVERENTS METSAVENDLUSE TEEMADEL Olete kõik oodatud. Võimalusel palume osavõttust teatada, et toitlustust korraldada. Üritus on tasuta! Korraldajad: Iisaku Kihelkonna Muuseum koostöös Eesti Akadeemilise Sõjaajaloo Seltsiga 53448738, info@iisakumuuseum.ee</p>	<p>• 6. detsembril kell 17 Kurtna seltsimajas MUUSIKALINE VESTLUSÕHTU „IGAL LINNUL OMA LAUL“ Esinevad Sven Hõbemägi ja Andrus Bonzo Albrecht. Tasuta</p>	<p>• 16. detsembril kell 18 Mäetaguse rahvamajas JÕULUSEADE TÖÖTUBA Valmistame männi- ja kuuseokstega küünlaaluse/dekoratiivse jõuluseade lauale. Osalustasu 15 €/ inimene. Registreerimine töötuppa kuni 10. detsembrini, kohtade arv piiratud. Lisainfo keithy.rego@alutagusevald.ee</p>
<p>• 30. novembril kell 14 Iisaku rahvamajas VIRUMAA MUUSIKAFESTIVALI AVAKONTSEERT 1. adventikontsert Saksofonikvartett SAXISSIMA Rene Laur (sopransaksofon), Emily Urala (altsaksofon), Lauri Sepp (tenorsaksofon), Tanel Koho (baritonsaksofon). Ravel, Piazzolla, Bizet, Körvits jt. Vaba sissepääs</p>	<p>• 7. detsembril kell 11 Iisaku rahvamajas IISAKU SEGAKOORI KONTSEERT Tagasivaade 35 aasta tegevusele Tanja Elkeni juhendamisel Kaastegev Alutaguse Lastekoor ja dirigent Anu Kaljusaar. Tasuta</p>	<p>• 18. detsember kell 13 Tudulinna kogukonnas JÕULULAULUD JA SELTSKONNA-MÄNGUD KOOS REENI PAINIKUGA</p>
<p>• 30. novembril kell 16 Mäetaguse mõisa esiväljakul JÕULUKUU AVAMINE, I ADVENDI TÄHISTAMINE Jõulutuled süütamine ja valguse jagamine, erinevad etteasted. Mäetaguse Põhikooli poolt korraldatud jõululaat ja laternamatk</p>	<p>• 7. detsembril kell 11 Siimumäe talus JÕULUPÄRJA MEISTERDAMISE TÖÖTUBA Hind 49 €. Hinna sees materjal, töövahendid ning jõuluode. Vajalik eelregistreerimine: www.siimumaetalu.com</p>	<p>• 18. detsembril kell 11 Pagari seltsimajas VÄÄRIKATE KOKKUSAAMINE Jõulueelsed askeldused Osaluspanus 3 €</p>
<p>• 1. detsembril kell 11 Iisaku rahvamajas Vanaemade klubi Elurõõm kokkusaamine</p>	<p>• 7. detsembril kell 14 Tudulinna rahvamajas ADVENDIKONTSEERT Esinevad Triin Lellep ja Mart Sander Tasuta</p>	<p>• 19. detsembril kell 19 Mäetaguse mõisas HELISEV SALZBURG – JÕULU ERI Mitmekülgsed muusikut ja näitlejad Katrin Lehismets ja Peeter Kaljumäe kutsuvad sind muusikalisele rännakule maalilise Alpilinna Salzburgi. Lauldes, klaverit mängides ja lugusid jutustades avavad nad seal sündinud särava muusikamaailma. Kontsert on kahes osas ja kestab 2h15min. Avatud kohvik. Piletid eelmüügist hinnaga 25 € / 20 €, hind ürituse päeval 30 € / 25 €. Piletid müügil Piletilevis</p>
<p>• 3. detsembril kell 17 Pagari seltsimajas JÕULUKAARTIDE TÖÖTUBA Lisainfo aire.oras@alutagusevald.ee tel 5056024</p>	<p>• 9. detsembril kell 17 Iisaku rahvamajas JÕULUSEADE TÖÖTUBA Valmistame männi- ja kuuseokstega küünlaaluse/dekoratiivse jõuluseade lauale. Osalustasu 15 €/ inimene. Registreerimine töötuppa kuni 3. detsembrini, kohtade arv piiratud. Info: merle.pikhoff@alutagusevald.ee</p>	<p>• 21. detsembril kell 11 Iisaku rahvamajas ANIMAFILM „PEETRIKES JÕULUROBOT JA KADUNUD SOKID“ Animatsioon on pööraselt naljakas ja pühade meeleolu kandev muusikaline seikluslugu kogu perele. Pilet 6/5 €</p>
<p>• 5. detsembril kell 18 Mäetaguse rahvamajas TIIBETI HELIKAUSSIDE LAMAMISKONTSEERT Sel õhtul saavad Tiibeti helikaussid, gong, etnilised instrumendid ja šamaanitrumm sind helirännakule. Meeliülendavad helid viivad sügavasse lõdvestumise seisundisse, kus käivituvad organismi enesetervendamise protsessid. Võta kaasa tekk ja midagi pehmet selja alla. Mõned matid ja pleedid on kohapeal olemas. Kestvus 1 h. Osalustasu 15 €, tasumine kohapeal sularahas. Registreerimine kuni 2. detsembrini või kuni kohti jätkub: tel 565 5724 keithy.rego@alutagusevald.ee</p>	<p>• 9.–19. detsembril Kiikla rahvamajas JÕULUMEMMEMAA</p>	<p>• 21. detsembril kell 12-20 Siimumäe talus PEREDE JÕULUMAAGIA 3D-valgusfestival, jõulusõit, jõulumemm ja kingitused. Hobu- ja ponisõit. Loomade võlumaa. Jõuluhte meisterdamine</p>
<p>• 6. detsembril kell 10.30 Mäetaguse rahvamajas JOOGATUND See on tervist taastav aeglase tempoga meditatiivne joogatund. Tunde juhendab 20 aastat joogat praktiseerinud Piia Kelner. Palun võta kaasa pleed, joogamatid on kohapeal olemas. Kestvus 1,5 h. Joogatunni osalustasu on 11 €. Lisainfo ja registreerimine: tel 565 5724 keithy.rego@alutagusevald.ee</p>	<p>• 12. detsembril kell 19 Restoranis Lamm ja Roos GUIDO KANGUR NING OLEG PISSARENKO „VAIKUS KESTAB“ Uhke ja vägev õhtusöök minimalistliku muusikaga ja Doris Kareva, Tõnu Önnepalu, Jaan Kaplinski, Juhan Viidingu, Aleksander Suumani ja teiste autorite tekstidega. Esitavad näitleja Guido Kangur ja muusik Oleg Pissarenko. Vanusepiirang: 16+. Piletid hinnaga 80.35 € müügil Piletilevis. Lisainfo: Jaak Arm +372 529 3938</p>	<p>• 27. detsembril kell 19 Mäetaguse rahvamajas AASTALÕPUPIDU Tantsuks ansambel Trio Comodo, meeleolu loob TiMedam, õhtut juhivad Kalmer Krudeberg. Avatud fotobox meeleoluka õhtu jäädvustamiseks. Laudade katmine piduliste endi poolt 00:00-03:00 DJ programm Piletid müügil Mäetaguse rahvamajas ja piletimüügikeskkonnas FIENTA Pilet 20 € kuni 17. detsembrini, hiljem 28 €</p>
<p>• 6. detsembril kell 13 Mäetaguse rahvamajas ANIMAFILM „PEETRIKES JÕULUROBOT JA KADUNUD SOKID“ Pööraselt naljakas ja pühade meeleolu kandev muusikaline seikluslugu kogu perele. Pilet 6/5 €</p>	<p>• 13. detsember kell 11 Kuremäe raamatukogu kaminasaalis PUHATU SELTSI TÖÖTUBA Loomes koos jõulumeeleolu ja valmistume pühadeks. Ootame kõiki meisterdama, jutustama ja nautima mõnusat seltskonda kuuma tee ja piparkookidega</p>	<p>• 28. detsembril Kiikla rahvamajas kell 11 PÜHADEHÖNGULINE PÄRASTLÕUNA Jõulumemmemaa programm kogu perele</p>
<p>• 6. detsembril kell 13 Kiikla rahvamajas PIPARKOOGITALGUD MTÜ Maadaam kutsub valmistama jõulumaale piparkoogitainast ja küpsetama piparkooke</p>	<p>• 14. detsembril kell 11-14 Mäetaguse rahvamajas ALUTAGUSE JÕULUTOAD Kell 11 lasteteater Rõõmulill etendus „USKUMATUD JUHTUMISED PÄKAPIKUKÜLAS“. Avatud erinevad töötoad kogu perele, kus on võimalik meisterdada nii suurtel kui ka väikestel. Avatud piparkoogitöötoad, meisterdustöötoad ning jõulujututuba (jõulujuttude ajad: 12.00, 12.30, 13.00, 13.30). Tule veeda üks tore jõuluhönguline päev koos perega. Fotonurgas pildistab Aulis Pärnpuu. Soovide puule saab iga laps kirja panna oma jõulusoovi. Üritus kõigile tasuta</p>	<p>• 31. detsembril kell 20.30 Iisaku rahvamajas AASTAVAHETUS IISAKU RAHVAMAJAS Tantsuks OK Duo. Kohv ja tee laual, muu suupärane võtke kaasa. Pileti hind 15 €. Laudade broneerimine tel 5866418 või merle.pikhoff@alutagusevald.ee</p>
<p>• 6. detsembril kell 16 Kiikla rahvamajas DUO OBSOLUTE KONTSEERT VII Virumaa muusikafestival. Esinevad Jaanika Kuusik (sopran) ja Riivo Kallasmaa (oboe). Kavas adventimeeleolus muusika Vaba sissepääs</p>	<p>• 14. detsembril kell 14 Kiikla rahvamajas „RAAMATU JOOSEPI JUUBEL“ Kiikla kogukonnateatri etendus ja pika laua pidu. Pääse 10 €, sooduspilet 8 €</p>	<p>NÄITUSED</p> <p>• Alates 7. maist Dmitri Kuzmini maalinäitus „Ühepäeva maalid“ Mäetaguse rahvamajas</p> <p>• Alates 11. augustist Anna Kuzmina tikkimisnäitus Pagari seltsimajas</p> <p>• November-detsember Svetlana Pärna maalide näitus „Elu on kunst ja kunst on Elu“ Iisaku raamatukogu trepialeriis</p> <p>• November-detsember Maksim Bokovi maalinäitus Kurtna seltsimajas</p>

TÄPSEM INFO
Alutaguse Huvikeskuse kodulehel www.alutagusehuvikeskus.ee või Alutaguse valla kodulehel www.alutagusevald.ee/kalender
Alutaguse Huvikeskus
tel 336 6963 ja 5885 9979, huvikeskus@alutagusevald.ee

4. detsembril kell 17.00
Iisaku Kihelkonna Muuseumi kogukonnas

Vestlusõhtu nägemisest ja silmade tervisest

KUIDAS SAADA SELGELT NÄGIJAKS?

→ Millist tekitab lapse lugemisraskused?
→ Kuidas on seotud nägemine ja peavalud?
→ Kui palju ekraaniaega on liiga palju?
→ Kuidas nägemist treenida saab?

Neile ja paljudele teistele küsimustele vastab optometrist-nägemisterapeut Karmen Johansson.

Lisainfo: 53 448 738
Korraldaja: Magissa MTÜ

Osaluspanus 5€
(tasumine kohapeal sularahas)

3. DETSEMBRIL KELL 17

JÕULUKAARTIDE TÖÖTUBA
Pagari seltsimajas

Lisainfo: aire.oras@alutagusevald.ee või 505 4024
huvikeskus@alutagusevald.ee Alutaguse Huvikeskus

KADUNUD KOER

Kadunud isane Siberi Husky nimega Hugo, kes on kadunud alates 04.10.2025 Iisaku alevikust (Alutaguse Vald).

Tema tunnused: must-valge kirju kasukas, silmad erivärvi-üks sinine, teine pruun, rakmeid ega rihma ei kann.

KUI OLED HUGOT NÄINUD VÕI TEAD KEDAGI KELLE JUURES TA ON PEATUNUD, HELISTA:
+372 5667 1498

KUULUTUSED

Ostan metsa- ja põllumaad.
Pakume parimat hinda. Tel 552 7322

Jõululaupäeva jumalateenistused

24.12.2025:
Tudulinna kirikus kell 12.00
Iisaku kirikus kell 14.00
Kaastegevad Iisaku segakoor ja Alutaguse lastekoor
Illuka kirikus kell 16.00

Aeg ühiseid rõõme ja muresid ei mata...

Mälestame kallist sõpra
VILLU BLUM' i.
Avaldame südamlilku kaastunnet
Railile ja lastele peredega.
Marge, Lea, Zina, Reet ja Volli

Mälestame

KALEV TAMM
URMAS ORG
KÄTHE KIVIL
REET MÄGI
VILLU BLUM

Õnnitleme lapsevanemaid
MATILDE SELI

Õnnitleme novembrikuu sünnipäevalapsi

ALEKSANDRA SÄÄSK	101
MISTRIDIA MASLAKOVA	99
NIINA LUPANOVA	98
ELMAR ROOSVALD	94
VALENTINA SHCHUKINA	94
HELJU JUNOLAINEN	93
MALL PAATE	92
ELLU HEIN	92
GALINA VALGE	91
MAIE KLEMENT	90
MARIA ARTAMONOVA	90
ÜLO TALITEE	89
NIINA USSOVA	89
MILVI MÖLDER	89
VASYL RUDENKO	88
HÄRDA JAKOBSON	87
ILME AUNAP	87
VAIKE REEST	86
AINO MURUMAA	85
ZINAIDA MAZURENKO	85
MART ROOST	85
LEONGINA ZAHHARTŠENKO	84
VELLO JAKSI	84
MARE HINDREUS	84
HELVE SÄÄR	83
MALLE KALAUŠ	83
LAINA BRENKINA	82
SILVI MÄGI	82
VOLDEMAR FLOSS	81
JOOSEP REEST	81
NIINA TSIKALO	75
EHA MAASIK	75
ALEKSANDR TIMOŠIN	75
VLADISLAV LESHKOVICH	70
HEINO TALVIK	70
LJUBOV TŠERNÖHH	70
LIA RATTASEPP	70

29. novembril kell 16
PAGARI SELTSIMAJAS

Hingedaja muusika Ajajäljed

Tõnu Raadik
Tõnu Viinik

Eero Sommer

Pilet 15€/10€
Piletid müügil Piletitevis

Lisainfo: aire.oras@alutagusevald.ee

6. detsembril kell 17
KURTNA SELTSIMAJAS

EVRI HÖBEMÄGI & ANDRIS ALBRECHT BONZO

Sissepääs TASUTA

MUUSIKALINE VESTLUSÕHTU
Igal linnul oma laul

Unikaalne koostus ehk linnul hõlmimiloloog EVRI HÖBEMÄGI ja muusik ANDRIS ALBRECHT alias BONZO viivad sind põnevaste lindude maailma läbi linnulugude ja muusika.

Üllatusesineja ERIK MARI HÖBEMÄGI (ka)

Lisainfo: ene.raudan@alutagusevald.ee või 588 56282

MTÜ Maadaam kutsub talgutele:

6. detsembril kell 13
KIIKLA RAHVAMAJAS

PIPARKOOGI-TALGUD

Valmistame üheskoos jõulumaa jaoks
PIPARKOOGITAINAST ja
KÜPSETAME PIPARKOOTE

Maadaam

7. detsembril kell 14
IISAKU RAHVAMAJAS

IISAKU SEGAKOORI jõulukontsert

Meenutused 35 tegutsemisastast dirigent TANJA ELKENI juhendamisel

Kaastegev ALUTAGUSE LASTEKOOR ja dirigent ANU KALJUSAAR

Sissepääs PRII

7. detsembril kell 14
TUDULINNA RAHVAMAJAS

Triin Lellep & Mart Sander

ADVENTIKONTSERT

Üritus on TASUTA

9. detsembril kell 17
IISAKU RAHVAMAJAS

Osalustas 15€/in

JÕULUSEADE TÖÖTUBA

Valmistame männi- ja kuuseokstega küünlaaluse/dekoratiivse jõuluseade lauale

Registreerimine töötuba kuni 3. detsembrini, kohtade arv piiratud

Lisainfo: merle.pikhoff@alutagusevald.ee, 58864418

JÕULUMAA
Kiikla rahvamajas

9. 19. detsembrini

Programm algab kell 10, 12 ja 14.

Täiase toetuse, õpetajatele tasuta.

Info ja registreerimine: tel 5190 2091, Ruth, e-postil maadaam@kiikla.ee

14. detsembril kell 14
KIIKLA RAHVAMAJAS

RAAMATU JOOSEPI JUUBEL

Kogukonnateatri etendus ja pika laava pidu

Pilet 10€/8€

Lisainfo: ruth.ännard@alutagusevald.ee või tel 562 99812

18. detsembril kell 13
TUDULINNA KOGUKONNAMAJAS

JÕULULAULUD JA SELTSKONNAMÄNGUD

Reeni Painikuga

Üritus on TASUTA

Lisainfo: geri.lehismets@alutagusevald.ee, 51999811

18. detsembril kell 11
PAGARI SELTSIMAJAS

3€ Osaluspanus

Jõulueelsed askeldused

VÄÄRIKATE KOKKUSAAMINE

Vestlusring kohvilauas

Lisainfo: aire.oras@alutagusevald.ee või 505 6024
huvikeskus@alutagusevald.ee

HELISEV PEETER KALJUMÄE
KATRIN LEHISMETS

JALZBURG

MUUSIKALINE JALUTUSKAIK LÄBI SARAVA SALZBURGI

19. detsembril kell 19.00

MÄETAGUSE MÖISAS

FILM "SIPSIK" NING "KAKA, KEVAD JA TEISED" TEEJALGEL

Pilet 6€/5€

PEETRIKESE JÕULUROBOT

JA KADUNUD SOKID

6. detsembril kell 13 • MÄETAGUSE RAHVAMAJAS
21. detsembril kell 11 • IISAKU RAHVAMAJAS

14. detsembril kell 11-14
MÄETAGUSE RAHVAMAJAS

ALUTAGUSE JÕULUTOAD

LASTETEATER RÕÖMULILL
"Uskumatud juhtumised päkapikukülas"

Avatud MUINASJUTUNURK

MEISTERDAMINE suurtele ja väikestele

PIPARKOOKIDE tegemine ja kaunistamine

Erinevad TEGEVUSED kogu perele

FOTONURGAS pildistab Aulis Pärnpuu

Lisainfo: huvikeskus@alutagusevald.ee või 3366963

Laupäeval
27. detsembril kell 19

Üksed avatud alates 18:30

Mäetaguse rahvamaja AASTALÕPUPIDU

Õhtut juhib Kalmer Kruudeberg

Tantsuks ansambel Trio Comodo

Meeleolu loob Dance Duo TiMedam

00:00-03:00 DJ

Fotoboks

Piletid müügil Fientas ja Mäetaguse rahvamajas

Pilet kuni 17. detsembrini 20€, hiljem 28€

Lisainfo ja laudade broneerimine: huvikeskus@alutagusevald.ee või 3366963

31. detsembril kell 20:30
IISAKU RAHVAMAJAS

AASTAVAHETUS

Iisaku rahvamajas

Tantsuks mängib OK DUO

Piletimüük:
• Pileti hind 15€
• Piletid müügil FIENTAS ja Iisaku rahvamajas

Kohv ja tee laual, muu suupärane tooge kaasa!

Lisainfo ja laudade broneerimine: merle.pikhoff@alutagusevald.ee või 588 66418